

ES PEDRIS LLARG

Núm. 15
TRIMESTRAL
març
1991

Revista Municipal d'Informació i Cultura

BEGUR / ESCLANYÀ

EDITORIAL

Governar per a tothom

L'altre dia em vaig trobar un amic. Feia tres anys que no el veia i em va dir: Estàs molt envellit noi! Serà la feina de l'Ajuntament?

En tornar a casa vaig mirar-me les canícies i els pocs cabells que em van quedant i em vaig preguntar jo mateix: realment, la política crema? La resposta encara no la sé. Però sí que crec que el que et fa envellir són els anys, que passen sense pietat i cada vegada més de pressa. Se m'acosten els quaranta però estic satisfet! M'agrada la feina de l'Ajuntament. Sí que és veritat que de vegades hi ha mals moments com l'altre dia en que en un escrit se'm deia que hi ha desunió al poble i que no governo per a tothom. Però, penso i penso, i no tinc la sensació d'haver fet separació amb ningú. Des que vaig entrar a l'Ajuntament he rebut a tothom i això ningú ho pot negar, i he solucionat, com és natural, problemes a begurencs amb diferents idees polítiques.

També se m'ha dit que tinc l'Ajuntament en una precaríssima situació econòmica. Això sí que és demagogia!! Penso que ara ja el tenim bé l'Ajuntament. Sí que reconeixo com a regidor d'hisenda que vaig passar moments molt difícils quan en agafar l'Ajuntament que em van deixar — on no hi havia una comptabilitat amb llibres al dia, però sí al voltant de 70 milions de pessetes de deutes — vaig passar el pitjor any de la meua vida com alcalde. Però un cop pagats els deutes anteriors puc dir que l'Ajuntament, tot i les obres fortes que s'han fet com el dipòsit d'aigua de 60 milions de pessetes, obra importantíssima tants anys esperada!. L'aparcament municipal, la quantitat d'obres d'urbanització i manteniment que la brigada municipal ha dut a terme, tant a Begur com a Esclanyà, la remodelació de les Escoles Velles, les pistes de les escoles d'Esclanyà, el pont de can Codina... tantes i tantes.

Tot i això estem en una situació econòmica bona, i sobretot en comparació amb altres ajuntaments que arriben quasi a un endeutament del 25% com Palamós o Sant Feliu i que és totalment admisible. Però nosaltres, no arribem ni al 10%, que és una xifra que ens permet poder pensar en possibles inversions de futur sense superar el 25% permès a tots els ajuntaments.

I després de totes les meves reflexions, segueixo pensant en aquell amic meu al que vaig deixar sense resposta. La política crema? I realment no ho sé, però sí sé que la feina de polític és maca si hi ha vocació, si realment la fas amb gust. I si la resposta al meu amic és sí, penso que realment no importa envellir si és per una bona causa.

L'ALCALDE

Façana de l'Ajuntament

ES PEDRIS LLARG

Revista Municipal
d'Informació i Cultura

Núm. 15
TRIMESTRAL
Març 1991

...

Edita:
Ajuntament de Begur

Redacció:
Arxiu Històric Municipal
Servei de Català

Imprimeix:
Impremta Palé, S.A.L.
Clavé, 35 - Palafrugell

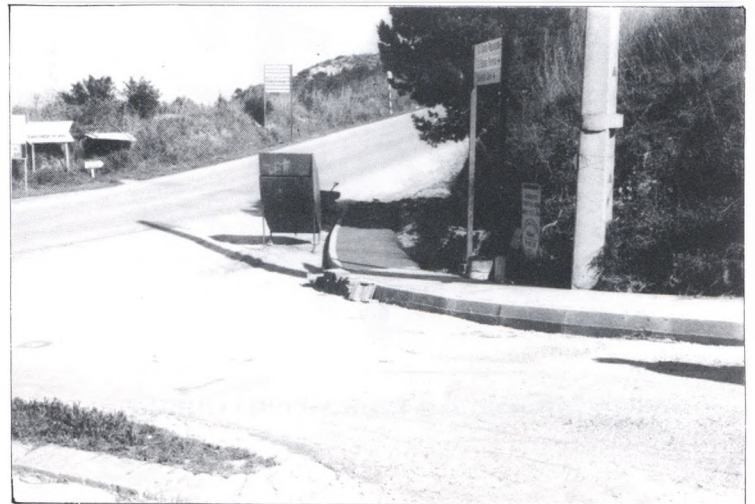
Dipòsit Legal:
GI 802-1987.

...

Els conceptes i opinions sostinguts en els articles signats que apareixen a **ES PEDRIS LLARG** no representen, necessàriament, l'opinió d'aquesta revista.

Recordem que les pàgines d'**ES PEDRIS LLARG** són obertes a tothom. Qualsevol persona que vulgui emetre llur opinió o col·laborar en la revista ha de lliurar els originals a la Redacció.

Brigada Municipal

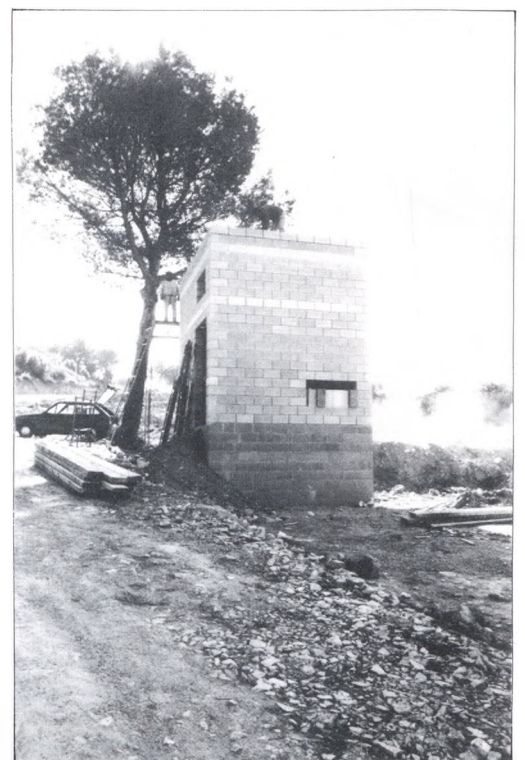
Cruïlla carrer de Santa Reparada - carretera de circumval·lació

S'ha construït la continuació de la vorera del carrer de Santa Reparada fins a la carretera de circumval·lació.

Paret a la zona de Son Molas.

Les pluges van malmetre un mur a la zona de Son Molas que ara s'ha rehabilitat

Transformador a la zona industrial.

S'han conclòs les obres de construcció de l'edifici destinat a transformador a la zona industrial.

La contribució territorial urbana

A continuació expliquem com funciona aquest impost per fer més entenedor, el rebut anual que paguem tots els propietaris de béns immobles. **UNA MICA DE HISTÒRIA:**

Des de l'any 1990 la contribució ha passat a anomenar-se Impost sobre Béns Immobles; l'Ajuntament en fa la seva recaptació basant-se en un Padró (l'listat per ordre alfabètic de tots els

propietaris de béns immobles, amb indicació i valoració de les seves propietats) elaborat cada any pel Centre de Gestió, depenent d'Hisenda.

La valoració de les propietats la fa, doncs, Hisenda, però l'Ajuntament aprova el Tipus Impositiu aplicable sobre aquest valor.

Segons mana la Llei d'Hisendes Locals, a Begur correspon un Tipus

Impositiu variable, entre 0 i 0'85.

Aplicant el Tipus 0 sobre els Valors Cadastrals, representaria que l'Ajuntament no cobraria res de contribució, i aplicar el 0'85 representaria que l'Ajuntament estaria cobrant el màxim permès.

Actualment Begur té un Tipus Impositiu del 0'623, aplicable per l'any 1991.

Com és un rebut i com s'interpreta:

Tipus d'Impost (Urbana o Rústica)

Municipi								
Situació								
Nom del contribuent								
VALOR CADASTRAL Quantitat en que Hisenda valora la propietat		TIPUS IMPOSITIU Coeficient que aprova l'Ajuntament cada any		QUOTA Xifra que resulta de multiplicar el valor cadastral pel tipus impositiu				

Exercici corresponent al rebut

Número del Rebut i referència

Referència cadastral la parcel·la

DNI o NIF

Municipi de residència fiscal

DEUTE TRIBUTARI
Quantitat que ha de pagar el contribuent

Exemple pràctic i real:

Rebut Núm. 2 - Exercici 1991.

MUNICIPIO DE BEGUR		EJERCICIO 1991	
IMPUESTO SOBRE BIENES INMUEBLES		Nº FLEJO RECIBO 00007651W	
GERENCIA TERRITORIAL DE BEGUR		REF. LISTA 168-5	
NATURALEZA DEL BIEN URBANA	REF. CATASTRAL 7250313	SITUACION CL. PI. T. RALLO 15 T. 00 05	
NOMBRE Y APELLIDOS DEBE DEBERES DOMENECHE MERCEDES		MUNICIPIO DE RESIDENCIA FISCAL CL. POMPEU FABRA 28	
VALOR CADASTRAL BASE IMPONIBLE 745.127 -		TIPUS IMPOSITIU 0,623	QUOTA 4.642
DEUDA TRIBUTARIA 4.642 -		EL GERENTE TERRITORIAL 21 AGO. 1991	

Valor cadastral augmentar un 5 % segons ha decidit Hisenda per al 1991.

Tipus impositiu aprovat per l'Ajuntament per al 1991

Quantitat que ha de pagar aquest contribuent l'any 1991

Rebut núm. 1 - Execici 1990.

MUNICIPIO DE BEGUR		EJERCICIO 1990	
IMPUESTO SOBRE BIENES INMUEBLES		Nº FLEJO RECIBO 00007651W	
GERENCIA TERRITORIAL DE BEGUR		REF. LISTA 168-5	
NATURALEZA DEL BIEN URBANA	REF. CATASTRAL 7250313	SITUACION CL. PI. T. RALLO 15 T. 00 05	
NOMBRE Y APELLIDOS DEBE DEBERES DOMENECHE MERCEDES		MUNICIPIO DE RESIDENCIA FISCAL CL. POMPEU FABRA 28	
VALOR CADASTRAL BASE IMPONIBLE 709.645		TIPUS IMPOSITIU 0,600	QUOTA 4.257
DEUDA TRIBUTARIA 0		EL GERENTE TERRITORIAL 21 AGO. 1990	

Això ens indica que un propietari d'un bé immoble pagarà l'any 1991 un 9'04% més que l'any 1990. Augment que podran comprovar tots els propietaris de béns immobles quan es posi al cobrament aquest impost.

Bemusea Empresa Municipal

BEMUSESA és una Societat Mercantil Anònima Municipal que es denomina «Begur, Municipal de Serveis, S.A.», constituïda per temps indefinit, té per objecte potenciar i millorar els serveis de competència municipal, i gestionar i promocionar la construcció d'habitatges de Protecció Oficial, per atendre les necessitats derivades de l'execució dels Plans Urbanístics i de renovació urbana.

Com a totes les empreses municipals, el capital de creació ha estat desembossat íntegrament per l'Ajuntament de Begur.

El funcionament d'aquesta Societat es regeix pels Estatuts Socials aprovats per l'Ajuntament en sessió de Ple, el 27 de juny de 1988.

La Direcció i Administració de la Societat està a càrrec dels Òrgans de Govern següents:

JUNTA GENERAL

President:

Il.l. Sr. CARLES ALSINA i CARRERA
Alcalde-President de l'Excm.
Ajuntament de Begur

Membres:

Il.lms. Srs. Regidors de l'Excm.
Ajuntament de Begur

Secretària

Sra. ISABEL BRUGUERA i GIRALT
Secretària per delegació del
Secretari General de l'Excm.
Ajuntament de Begur

Interventor

Sr. JOSEP COROMINAS i CANER
Interventor de Fons per delegació de
l'Excm. Ajuntament de Begur

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

President:

Il.lm. Sr. CARLES ALSINA i CARRERA

Vivenda protecció oficial

Vocals

Sr. FRANCESC DOLZ i MORET
Sr. ANTONI BONFILL i PLANA
Sr. JOSEP M.ª CARRERAS i SOLER
Sr. JOAN CATALÀ i PAGÈS
Sr. JOSEP QUINTANAS i BOSCHA
Sr. JOAN ESPONELLA i COROMINAS
Sr. JAUME CANET i FONTAS
Sr. RICARD SOLER i LLORENS

Gerent

Sr. FRANCISCO COBOS i UREÑA

JUNTA GENERAL

Els seus components són els mateixos que constitueixen el Ple de la Corporació Municipal, és a dir, la Presidència correspon al Sr. Alcalde-President de la Corporació i els Regidors formen els membres de la Junta.

La Corporació en funcions de Junta

General de l'Empresa, té entre d'altres les següents facultats:

- Nomenar i separar els Membres del Consell d'Administració.
- Examinar i aprovar l'Inventari, Memòria, Balanç i rendició de comptes
- Modificar i interpretar els presents Estatuts.
- Augmentar o disminuir el Capital Social.
- Acordar la fusió o transformació de la Societat.
- Acordar la dissolució de la Societat.

EL CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

És l'òrgan que exercita els actes d'administració de l'empresa amb plenes facultats de direcció, gestió i execució dintre de les normes estatutàries i de la legislació mercantil, sens perjudici de les que resten reservades a la Junta General i al Gerent.

Està constituït per nou membres dels quals cinc formen part de la Corporació i els altres són representants del poble. Tenen les següents facultats:

- Portar la representació de la Societat davant tota mena de persones públiques o privades, realitzada mitjançant la persona del President o d'aquella en qui el Consell delegui.
- Realitzar tota mena d'actes d'administració i domini.
- Atorgar i revocar poders de totes les classes.
- Nomenar i separar al Director Gerent de la Societat.
- Complir i fer complir els acords de la Junta General.
- Dirigir i vigilar la marxa de la Societat.
- Formular el Balanç i rendició de comptes i sotmetre-la a la Junta General.

EL DIRECTOR GERENT

Correspon a la Gerència de la Societat el desenvolupament de les funcions de Direcció Tècnica i Administrativa. A títol enunciatiu té les següents facultats:

- Determinar l'estructura organitzativa de l'empresa ostentant la Direcció Tècnica Administrativa i del Personal.
- Determinar els plans generals d'actuació, financers, materials i humans conjuntament amb el President, així com els medis a utilitzar per aconseguir els objectius socials.
- Establir les normes administratives de l'empresa.
- Dirigir i inspeccionar els Serveis.
- Vetllar pel manteniment del Patrimoni de l'Empresa.
- Redactar una memòria anual en la que s'exposi l'actuació realitzada.
- Dirigir l'aspecte tècnic, les resolucions i acords que recaiguin i diligències que procedeixi.

ACTIVITATS ANY 1990

BEMUSESA, que compta de pressupost propi, durant l'any 1990, període que podríem considerar com a constituent, va realitzar tots els treballs necessaris per donar vida a la primera promoció de 23 vivendes de protecció oficial, dinou de les quals s'adjudicaren a les famílies que resideixen i treballen a Begur, i les quatre restants a familiars de persones empadronades a la Vila.

Treballs consistents en la segregació de la finca situada al Sector de Sa

Vivenda protecció oficial

Fontansa; aprovació dels balanços i comptes anuals corresponents a l'exercici anterior; modificació dels Estatuts en els seus articles tercer, desè i onzè; tramitació de la documentació necessària pel finançament de les vivendes; visats dels contractes dels adjudicataris; aprovació dels pressupostos d'urbanització i de serveis de les vivendes; control i supervisió de les obres de construcció d'habitatges; recopilació de la llista de persones interessades en posteriors promocions; aprovació i encàrrec del projecte de rehabilitació de l'edifici del Patronat de l'Hospital Sant Carles, etc.

Molt important va ésser també la reestructuració administrativa de la Societat: es va condicionar un local, proveint-lo de material d'oficina i informàtic i es reorganitzà l'estructura i funcionament dels serveis gestionats, que milloraran significativament el funcionament de la Societat.

PERSPECTIVA DE FUTUR

Finalitat fonamental de la Societat és el programa d'activitats previst per l'any 1991. Amb l'ampliació de l'objecte social dels Estatuts, part del personal laboral de l'Ajuntament es traspasa a l'Empresa Municipal, conservant els mateixos drets que

mantien amb l'Ajuntament, que duran a terme tota una sèrie de projectes i serveis que conformaran definitivament la Societat.

En l'actualitat la plantilla orgànica del personal laboral de BEMUSESA consta de dinou persones:

- 1 Electricista.
- 1 Jardiner.
- 10 Persones de la Brigada.
- 2 Escombriaires.
- 5 Netejadores.

Aquestes cuidaran essencialment de la conservació i manteniment de la via pública i dels edificis municipals, amb tot el que comporta la conservació de zones ajardinades, manteniment de l'enllunament públic, neteja de platges, recollida d'escombraries, neteja d'edificis, obres de millora i manteniment de la vila, etc.

No menys important és la construcció d'una segona promoció de 25 vivendes de protecció oficial, o la rehabilitació de l'edifici del Patronat de l'Hospital Sant Carles, o l'acabament de la Zona Industrial, o l'adquisició de nous terrenys al paratge de Sa Roda mitjançant conveni, amb la cessió del 10% d'aprofitament mig per a la realització de posteriors promocions. Finalitats que ens proposem dur a terme només amb una fita: millorar i potenciar els plans d'actuació financers, materials i humans per aconseguir els objectius socials.

Patronat Municipal d'Esports

ADMINISTRACIÓ, FUNCIONAMENT I CREACIÓ DE NOVES INSTAL·LACIONS

El Patronat Municipal d'Esports és un òrgan estatuàriament autònom de l'Ajuntament, tot i que hi està relacionat, ja que el President del Patronat és el President del Consistori o persona en qui delegui i també d'altres càrrecs són nomenats pel propi Ajuntament.

Les funcions principals del Patronat Municipal d'Esports són:

1^r Administració i creació d'instal·lacions esportives.

2ⁿ Donar suport a altres entitats esportives.

3^r Foment de l'esport tant competitiu com de lleure.

1^r Administració i creació d'instal·lacions esportives: Actualment depenen del Patronat Municipal d'Esports l'administració de totes les instal·lacions esportives que hi ha a la població i que són de caràcter públic:

- Pavelló Municipal d'Esports.
- Zona Esportiva Font de Baix.
- Camp de Futbol Begur.
- Camp de Futbol Esclanyà.
- Circuit de Footing Mas d'En Pinc.
- Instal·lacions de l'Arbreda.

El Patronat es fa càrrec del manteniment de totes aquestes instal·lacions, i això implica fer front a les despeses que originen: el personal contractat, l'aigua, la llum, el gas, el telèfon, les assegurances i totes aquelles facturacions que provinquin de reparacions o millores que es creguin convenients pel seu bon funcionament.

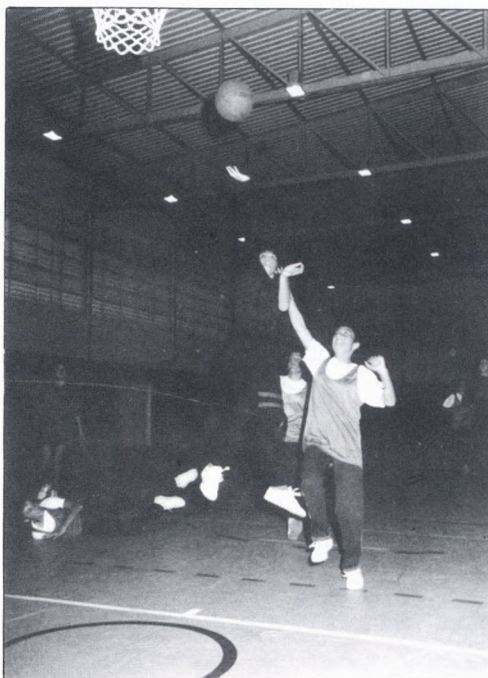
2ⁿ Donar suport a altres entitats esportives i activitats puntuals: El Patronat, a fi de que les activitats esportives que es realitzen al municipi tinguin un millor funcionament i aconseguixin uns resultats òptims, dóna suport econòmic d'acord a la quantitat de gent que mouen.

Tenim, doncs, les següents entitats que reben subvencions per part del Patronat:

- Club Futbol Begur-Base.
- Club Futbol Esclanyà.
- Club Voleibol Begur.
- Societat de Caçadors...

Col·labora en la Volta Ciclista a Catalunya i organitza i promou activitats populars com:

- Cursa de vehicles sense motor.
- Cursa Popular St. Pere.
- Campionat d'escacs...

3^r Foment de l'Esport tant competitiu com de lleure.

El Patronat d'Esports treballa amb tots els nois i noies compresos entre els 6 i els 16 anys. Els objectius que el Patronat persegueix són diferents en cadascuna de les edats i per tant el seu funcionament està dividit en diferents fases.

En primer lloc trobem els nens de 6 a 9 anys, realitzant l'escola Pre-esportiva que té com a objectius principals treballar les capacitats de percepció, de lateralitat, d'equilibri, d'espai, de temps. La coordinació general del moviment (saltos, girs, marxa, transports, carreres, suspensions...) i la coordinació específica (bot, passades, recepcions, conduccions, tir, xut...). Aquesta escola Pre-esportiva està dividida actualment en 2 etapes:

- 1.ª etapa: 1^r i 2ⁿ d'E.G.B.. Treball general de la motricitat.
- 2.ª etapa: 3^r i 4^t d'E.G.B. Treball general de la motricitat i iniciació a les habilitats esportives.

Actualment hi ha 3 escoles esportives en funcionament: Bàsquet, Futbol i Voleibol. El Patronat ha classificat el Bàsquet i el Futbol com escoles esportives primàries i el Voleibol com a secundària, de tal forma que un nen

no pot fer Futbol i Bàsquet a la vegada per raons de coincidència d'horaris, però sí pot fer una escola esportiva primària i Voleibol (secundària) o només Voleibol.

Els objectius d'aquestes escoles són que l'alumne aprengui l'esport que ha triat i que participi als campionats organitzats per les federacions o el Consell Comarcal d'Esports.

Per altra banda el Patronat organitza un seguit d'activitats individuals on es pot apuntar qualsevol alumne. Aquestes activitats tenen una durada concreta: quinzenal, mensual, caps de setmana, etc...

S'han realitzat durant la temporada 90-91 uns cursos d'Squash i de Tennis Taula amb una participació d'alumnes força important. S'està estudiant portar a terme cursos de Tennis i de Badminton.

Finalment els infants entre els 14 i 16 anys entren a formar part de la categoria CADET, encara dins el Patronat. Actualment només hi ha una escola treballant, la de Futbol, però esperem, ben aviat, poder-ho ampliar també a la de Voleibol i Bàsquet.

Un cop finalitzades les escoles esportives els nois i noies que vulguin seguir jugant s'han d'inscriure a algun club dels existents a Begur: Voleibol (nois i noies) Squash i Futbol, o bé integrar-se a altres clubs de la zona.

El Patronat vol tenir pels diferents grups de treball uns entrenadors preparats i específics i a tal efecte ajuda amb beques de matrícula a aquells monitors que volen estudiar i adquirir els coneixements per a realitzar el seu treball.

És la nostra intenció que els monitors estiguin el més ben preparats possible i intentarem que els monitors que treballen al Patronat realitzin els estudis pertinents de Futbol, Bàsquet i Voleibol per millorar la qualitat de l'ensenyament.

Finalment, des d'aquí, fem una crida a aquelles persones que vulguin realitzar alguna tasca dins el patronat, que es posin en contacte amb nosaltres.

Els horaris d'activitats que realitza el Patronat són els següents:

Activitats organitzades pel Patronat Municipal d'Esports de Begur

ESCOLA PRE-ESPORTIVA

Activitat	Dies	Horari	Curs/Categoria	Monitor	Assistents/Total
	Dilluns i dijous	De 5 a 6 tarda	3r i 4t EGB	Rogeli Nieto	12
	Dimarts i divendres	De 5 a 6 tarda	1r i 2n EGB	Rogeli Nieto	7 19

ESCOLES ESPORTIVES

Activitat	Dies	Horari	Curs/Categoria	Monitor	Assistents/Total
VOLEIBOL	Dimecres i divendres	De 12'15 a 13'15	5è i 6è EGB	Rosa Prats i Yolanda Caner	21
VOLEIBOL	Dilluns i dijous	De 17 a 18'15	7è i 8è EGB (nois)	Jordi Andreu (1)	12
VOLEIBOL	Dimecres i divendres	De 17 a 18'15	7è i 8è EGB (noies)	Maite Abad (1)	12 45
BÀSQUET	Dimarts i dijous	De 17 a 18'15	7è i 8è EGB (noies)	Joan Segura (2)	10
BÀSQUET	Dimarts i dijous	De 18'15 a 19'30	5è i 6è EGB (nois)	Joan Segura	10 20
FUTBOL	Dilluns i dimecres	De 17'30 a 19	Benjamins	Pere Méndez	17
FUTBOL	Dilluns i dimecres	De 18 a 19'30	Alevins	Àngel Abad	16
FUTBOL	Dimarts i divendres	De 19 a 20'30	Cadets	David Gómez	15
FUTBOL-SALA	Dimecres	De 12'15 a 13'30	Infantils	Pere Carreras	10 58

ACTIVITATS DE LLEURE

Activitat	Dies	Horari	Curs/Categoria	Monitor	Assistents/Total
FUTBOL-SALA	Dilluns	De 19'30 a 22'30	Veterans	—	63 63
ESC. SQUASH	Diumenge	De 10 a 12	Infantils	Pere Fuster i Agustí Ponsatí	20 20
TENNIS-TAULA	Diumenge	De 10 a 12	Infantils	Pere Fuster i Agustí Ponsatí	20 20
CAMP. ESCACS	Dissabte i diumenge		Obert a tothom		14 14

BADMINGTON / TENNIS - Aquestes activitats començaran properament.

TOTALS 259

PROFESSORAT TITULAT

PERE CARRERAS i SERRANO	- Monitor de Bàsquet i Multimèdia.
ROGELI NIETO i MASCORT	- Professor Espec. en Educació Física i Monitor de Bàsquet
JOAN SEGURA i VALÈNCIA	- Monitor de Bàsquet
PERE FUSTER i NOGUER	- Monitor d'Squash

La política econòmica i la degradació del medi ambient, punts negres en l'actuació del govern municipal

Després de gairebé quatre anys com a regidor de l'oposició a l'Ajuntament de Begur, hom n'ha vistes de tots colors; algunes qüestions més o menys ben plantejades, d'altres actuacions recolzades per considerar-les encertades, realitzacions matisables però bàsicament correctes. Malauradament, però, han existit moltes accions i actituds del tot reproables per part de l'Equip de Govern Municipal. Per citar-ne només algunes:

—No haver permès el diàleg i la participació de l'oposició en els Plens Municipals, malgrat l'ajustada correlació de forces, amb l'absurda aplicació d'unes estrictes i exagerades normes per a la intervenció de regidors.

—Haver exercit una prepotència del tot incorrecta davant Associacions i Entitats de tota mena presents al municipi (Associació Casino Cultural, Associació Carmen Amaya, Associacions de Veïns, Comissions de Festes, Patronats, etc.).

Haver desestimat la proposta de l'oposició per tal de consensuar uns Estatuts que garantissin la representativitat del Consell Municipal d'Escanyà vistos els equilibrats resultats electorals.

—No haver acceptat la proposta feta per Convergència i Unió de crear una Comissió de Seguiment durant el procés de redacció de la revisió del Pla General, així com fer prevaler més d'una vegada els criteris polítics als criteris tècnics en temes molt particulars del Pla amb resultats, com a mínim, molt discutibles des d'un punt de vista de correcció i justícia urbanística.

—Haver permès a l'empresa adjudicatària del Pàrquing Municipal Onze de Setembre, per interessos econòmics de la pròpia empresa explotadora, importants canvis en l'estructura i façana de l'edifici fent d'aquest un element arquitectònic de mala estètica i de difícil utilització pel que fa a la plaça superior —molts diferents nivells que la fan molt poc pràctica en

llur aprofitament per les activitats previstes.

—I, en resum, haver constituït un Equip de Govern amb una acumulació desmesurada d'àrees de responsabilitat, pròpies d'ésser assumides per regidories, en la mateixa Alcaldia; de forma que qüestions i actuacions de gran importància per Begur són, a la pràctica, analitzades i decidides per una sola persona, l'Alcalde.

Malgrat l'evident importància dels punts fins ara exposats, elegits com a representatius de molts d'altres, avui per avui hi ha dos temes que ens preocupen per sobre de tot en la política municipal de l'Equip de Govern Socialista (PSC-CUBE), són:

—La **POLÍTICA ECONÒMICA** portada a terme.

—La permissivitat en la **DEGRADACIÓ DEL MEDI AMBIENT**.

Pel que fa a la Política Econòmica, l'economia municipal es troba totalment desestabilitzada, des del nostre punt de vista, per dos motius principals:

1.-EI DESEQUILIBRI PRESSUPOSTARI (A) en augment any darrera any.

2.- El volum de la CÀRREGA FINANCERA (B) (Amortitzacions i Interessos fruit dels crèdits demanats continuament pel Consistori) cada any imparablement més elevat.

Quant a la degradació del medi ambient, la preocupació ve determinada per l'actitud de l'Equip de Govern, en particular l'Alcaldia, en assumir directament les responsabilitats en les àrees d'Urbanisme i Hisenda, de sobreposar el criteri i interès econòmic —privat i públic— als criteris tècnics i ecològics més restrictius i respectuosos amb l'entorn. Només cal fer una volta per Cap Begur, Ses Negres, Aiguafreda o La Creu d'en Ralló per quedar bocabadat, alhora que indignat per la forma com es permet construir, o potser millor dit, destruir.

I sense sortir d'aquesta mateixa qüestió, veure la irreparable degradació que provocarà, sens dubte, la nova concessió atorgada per l'Ajuntament, amb el nostre profund desacord, per

l'explotació privada de la Pedrera Susanna (darrera Mas d'en Pinc - Carmen Amaya) amb una extracció mínima de 400.000 m³ de pedra, valorada en 107 milions de ptes, destinant al projecte de llur restauració la quantitat gairebé ridícula de 450.000 ptes.

A) DESEQUILIBRI PRESSUPOSTARI.

De forma generalitzada, s'entén un pressupost municipal equilibrat quan disposa d'uns paràmetres de despesa semblants a: 30% per personal, 30% per infraestructura (serveis i manteniment), 30% per inversions i el restant 10% per cobrir les desviacions dels esmentats percentatges ahora que les possibles càrregues financeres existents. Per l'Ajuntament de Begur, però, degut a disposar ja de molts i grans equipaments, seria raonable tenir uns percentatges semblants a 30% per personal, 40% per infraestructura i 20% per inversions.

Malauradament, l'Ajuntament de Begur es troba en una línia pressupostària ben allunyada de la comentada. Així, el Pressupost de Despeses pel 1991 ens marca: 40% per personal, 52% per infraestructura, 1% per inversions i 7% per cobrir la càrrega financera. És a dir, un pressupost lligat de peus i mans per les partides de personal, infraestructura i amortitzacions-interessos que ens deixen sense ni un duro per fer noves inversions, per tant, en cas de voler o haver de fer-les, cal acudir al crèdit, provocant més creixement en la càrrega financera (endeutament) i, conseqüentment, complicant la situació econòmica municipal més i més.

B) CÀRREGA FINANCERA.

El Pressupost de Despeses - 1991 aprovat l'octubre del 1990 preveia la càrrega financera de 23.000.000 ptes. Avui aquesta quantitat es troba a prop dels 30.000.000 ptes. Val més no pensar en tot el que podria fer l'Ajuntament, any darrera any, només amb la meitat d'aquests diners si una política austera hagués evitat l'alt endeutament actual.

Joan Català i Pagès
Regidor i Portaveu del Grup
Municipal de Convergència i Unió

Campionat d'Escacs

Organitzat pel Patronat Municipal d'Esports, es va celebrar durant els mesos de novembre-desembre de 1990 i gener de 1991 un Campionat d'Escacs (lliga local) en el que hi participaren 14 jugadors, tots ells residents a Begur.

—Les partides es jugaven preferentment els dissabtes i diumenges a la Zona Esportiva Font de Baix.

—Es va aconseguir crear un ambient força agradable i això va fer que altra gent que no hi participava en el campionat anés a veure com els participants feien les seves partides.

—La lliga fou prou disputada i, després de realitzades totes les confrontacions programades, van passar a celebrar el «Play-Off» final, en el que intervingueren els 4 primers classificats, tal i com deien les normes del Campionat.

—Les partides del «Play Of» van enfrontar els jugadors de la següent manera:

Semifinals:

Màxim Agudo - Àngel Burgas
Frederic Barlam - Carles Arnau

—El diumenge 27 de gener i amb molta expectació es van jugar les partides finals.

Per al 3er. i 4art. lloc:

Frederic Barlam - Màxim Agudo

Per al 1er. i 2on. lloc:

Àngel Burgas - Carles Arnau

La classificació final va quedar de la

següent manera:

- 1er/ Àngel Burgas
- 2n/ Carles Arnau
- 3r/ Frederic Barlam
- 4rt/ Màxim Agudo
- 5è/ Ricard Soler
- 6è/ Gilbert Frigola
- 7è/ Josep Lofra
- 8è/ Josep Echevarria
- 9è/ Albert Abad
- 10è/ Salvador Garcia
- 11è/ M. Durynger
- 12è/ M. Amaury
- 13è/ Rogeli Nieto
- 14è/ Jordi Barceló

Premi a la regularitat Carles Arnau
(màxima puntuació en la lliga).

En finalitzar totes les partides es va procedir al lliurament de trofeus i recordatoris a tots els participants de mans del Conseller de Turisme Sr. Gabriel Olvera, i com a acte de cloenda va haver-hi un petit aperitiu per tots els jugadors i seguidors del Campionat.

Des d'aquestes línies i en nom de la direcció del Patronat, vull agrair a tots els jugadors la seva participació en el Campionat, així com la correcció demostrada per tots ells.

Pere Carreras i Serrano

Curs de formació per a dones

Aquest curs de formació per a dones, del qual la població femenina begurenca ja n'està assabentada, malauradament s'ha hagut de suspendre temporalment. Segons l'Institut Català de la Dona de la Generalitat aquest curset ha tingut més demandes de les previstes i ha proposat al nostre Ajuntament apla-

çar-lo fins el novembre.

Així que totes les interessades sàpiguen que aquest curset es realitzarà, si no sorgeix cap altra modificació, el proper mes de novembre.

Informació i inscripcions a l'Oficina de Turisme. Tel. 62 34 79.

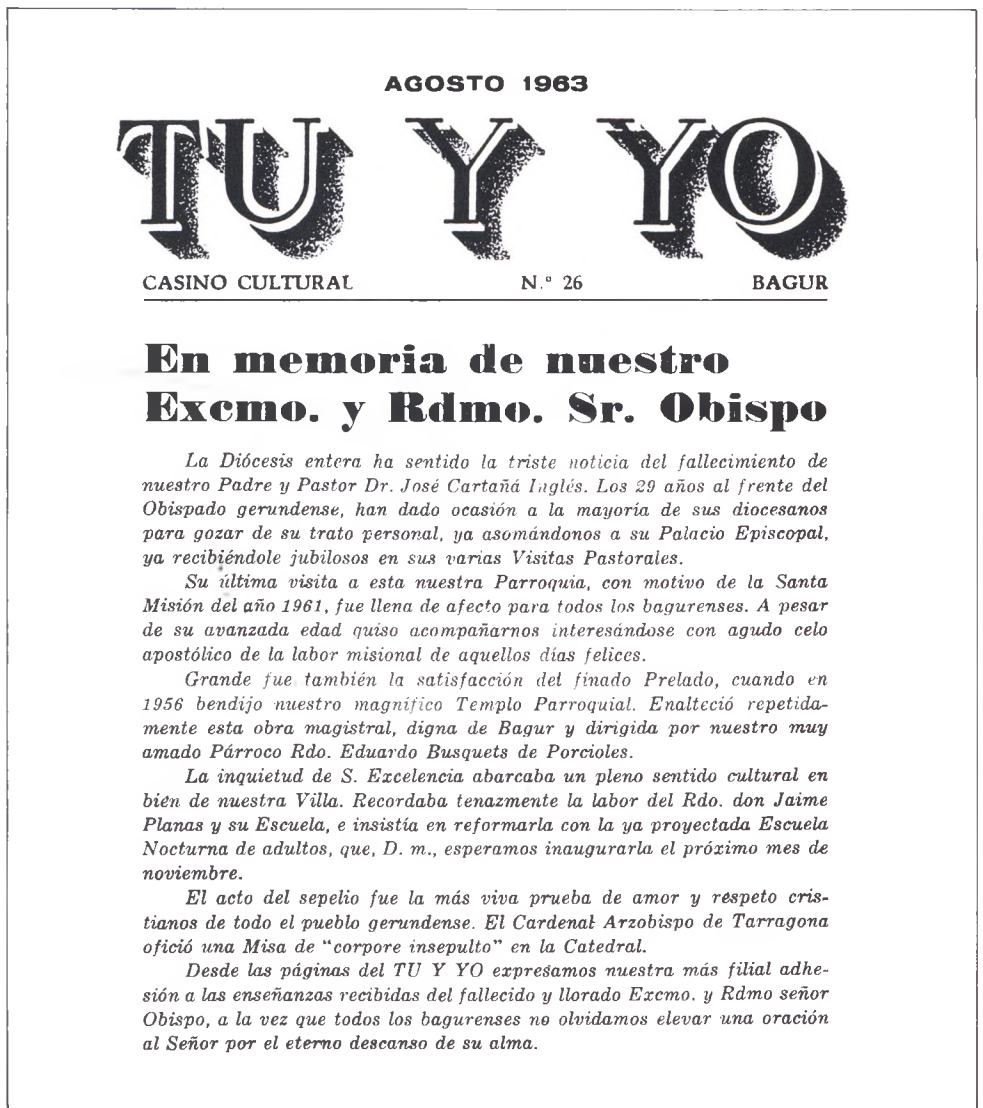
La consolidació d'«Es Pedrís LLarg»

La comunicació escrita ha trobat a Catalunya un model propi i característic: la premsa comarcal. A partir de la reinstauració democràtica de les estructures de poder a l'Estat espanyol, assistim a la confirmació d'un procés de desenvolupament d'uns mitjans de comunicació populars, que en els darrers anys del franquisme havien pres un remarcable protagonisme a favor de la llibertat. Amb la transició democràtica l'esclat periodístic comarcal és espectacular, només equiparable a l'època republicana.

A la comarca del Baix Empordà existeixen unes poblacions que històricament s'han significat per la seva producció periodística: St. Feliu de Guíxols, Palafrugell, Palamós i La Bisbal. Begur, en canvi, tan geogràficament allunyada, com diu Josep Pla «No vull pas dir que sigui la fi del món, però això de la fi del món és tan relatiu que als de Palafrugell ens ho sembla», la tradició periodística —en contrast amb la seva tradició històrica— és francament escassa.

Convé recordar una primera experiència en el camp de la premsa a Begur: l'edició de la publicació mensual **Tu y Yo**, l'any 1961, a iniciativa de la Parròquia i com a portaveu del Casino Cultural. L'impulsor, el rector Josep M.⁹ Mir, va aconseguir la col·laboració d'un grup de persones amb una vocació per les lletres i pel poble encomiable. L'any 1963, sembla, **Tu y Yo** deixa d'aparèixer, però ja s'havien editat més de 25 números. Per bé que fins l'any 1962 es publica a multicopista, per tant de recursos econòmics precaris, i malgrat les estretors polítiques, hem de dir que es tractava d'una revista d'una dignitat rellevant, la qual, sens dubte, mereix un estudi aprofundit.

Gairebé 25 anys després de la desaparició de **Tu y Yo**, i amb una situació política absolutament més reeixida, surt al carrer el primer número d'**Es Pedrís LLarg**: era el mes de setembre de 1987. L'editor ja no prové del sector parroquial, sinó que ara és l'Ajuntament el responsable de la publicació. A força de fer justícia hem de recordar que el nom de la revista —per cert molt escaient— aparentment és manllevat d'una secció que escrivia regularment l'amic Josep Carreras i Riera a **Tu y Yo**.

Portada de la revista begurenca «TU Y YO» editada als anys 60.

Les publicacions municipals avui ocupen un lloc preeminent en el camp de la premsa catalana i, s'inscriuen en la voluntat de les corporacions locals d'oferir la màxima informació als seus convilatans. **Es Pedrís LLarg** surt ininterrompudament des de fa més de 3 anys, i ha tret al carrer 15 números. És una fita important que ens ha d'omplir de satisfacció. La seva periodicitat trimestral no permet —lògicament— oferir les notícies d'actualitat, però sí que facilita una informació exhaustiva dels esdeveniments.

La línia temàtica de la revista s'ha mantingut fins el número corresponent al mes de setembre-desembre de 1989. A partir del número següent —l'11— es produeix un lleuger canvi: introducció d'una secció editorial, augment del contingut cultural i superior participació d'autors de reconegut prestigi intel·lectual. Aquesta etapa coincideix amb l'establiment d'una Redacció estable i específica: l'Arxiu Històric Municipal i el Servei de Català. S'ha conservat, obviament, les seccions d'informació municipal i ciutadana, la casa de la vila, begurencs...

En relació als autors hem de dir que malgrat que ens agradaria una major, encara, participació popular, molts begurencs han expressat llur opinió. Des d'aquí destacariem la col.laboració regular de Josep Carreras i Riera («J.C. Riera»), el qual ja havia esmerçat la seva capacitat literària a l'antiga revista **Tu y Yo** («Son Rich»). Els seus articles costumistes, d'un sabor genuïnament del país, ens han fet reviure part de la nostra història viscuda. Hem rebut la col.laboració de destacats begurencs que viuen fora del poble (J.M. Fullola o Lluís Puig i Ferriol) i, tanmateix, hem comptat amb articles de plomes d'un remarcable reconeixement públic (Jaume Marquès i Casanovas, Jaume Guillaumet, Lluís Esteva, Pere Madrenys, Josep Vaquer, etc.).

Hem resseguit les vicissituds històriques de diversos begurencs: Joan Pi, Macabich, Salvador Raurich, Pepet Florian, Joaquim Prats, la Quimeta i en Xicu d'El Farolillo o en Mariano Frigola.

Es Pedris Llarg ha viscut d'una manera constant l'evolució del poble. A través de les seves pàgines hom pot constatar la irrefrenable dinàmica d'un poble en progrés. Se'ns dubte, n'és un testimoni privilegiat. Nosaltes hem fet un cop d'ull ràpid, però mínimament exhaustiu; a la col.lecció d'**Es Pedris**.

NÚM. 1 SETEMBRE 1987.

Les Finances Municipals. Situació Econòmica de l'Ajuntament a 30 de juny de 1987. En haver d'incloure en futurs pressupostos les quantitats gastades indugudament per l'anterior Ajuntament (73.074.886 Ptes.) obligarà a recórrer al Banc de Crèdit Local per poder complir el programa del nou equip de govern.

El Patronat d'Esports de Begur ja està en marxa. Aquest pas és, sens dubte, positiu pel que suposa en la millora de la gestió de tots els afers relacionats amb l'esport, ja que d'alguna manera uneix i coordina tots els esforços que es fan aquí i allà en el nostre Municipi.

La bandera blava d'Europa oneja a Sa Tuna. Atorgada per la Fundació d'Educació Ambiental significa garantia de netedat i seguretat.

NÚM. 2 DESEMBRE 1987:

Els límits municipals entre Begur i Pals. Escrit que pretén ésser un recull

resumit i objectiu que exposa les actuacions i tràmits que ha portat a terme l'Ajuntament de Begur, per ordre cronològic, des que va començar el litigi fins al moment actual.

Situació actual de la tramitació del Pla General Municipal d'Ordenació. Després que el Tribunal Suprem suspengués el Pla General de Begur de 1982 argumentant diferents mancances: falta d'informes, falta de criteris objectius per a la classificació del sòl, falta de les cessions mínimes per a dotacions a que obliga el Reglament de Planejament, carències quant a espais lliures...

NÚM. 3 MARÇ 1988:

Inversions d'infraestructura a Esclanyà. Pavimentació i urbanització del camí de les escoles i construcció d'una pista polisportiva i caseta de serveis en el pati de les escoles.

Les obres del camp de futbol. Compromís entre la Junta Directiva de C.F. Begur i l'Ajuntament que permetrà deixar per acabada la totalitat de la instal.lació calculant-se en uns 8 milions de pessetes el cost de les obres pendents.

El mercat municipal cobert. Obres de remodelació que permetran la instal.lació de parades amb un adequat servei d'aigua i llum i que compliran les normes de seguretat i sanitàries per a recintes d'aquest tipus.

Posada en funcionament d'un **dipòsit municipal de cartrons, electrodomèstics vells, ferralla...**

Subvenció de 5 milions del M.O.P.U. Per a la construcció d'un canal descobert per a la conducció de les aigües de la riera de Sa Riera fins a mitja platja i per a la creació d'una zona per a banyistes darrera el moll d'Aiguafreda. Aquest estiu 91 podrem gaudir per fi d'ambdues millores.

NÚM. 4 JUNY 1988:

Brigada d'obres municipals. Resum d'alguns treballs realitzats a Sa Fontansa - Ses Orenetes, Sa Riera i Sa Tuna.

Brigada d'obres d'Esclanyà. Creada

a proposta del Consell Municipal d'Esclanyà per acabar obres que quedaran incompletes en executar-se el Pla d'Obres i Serveis d'Esclanyà i per fer altres obres molt concretes en els diferents veïnats.

Servei de graa. Posada en marxa d'aquest servei durant els mesos d'estiu.

Casal d'Estiu. Posada en marxa d'un casal per a infants de 7 a 14 anys els mesos de juliol i agost.

Aprovació d'un mercat setmanal a la platja del Racó els divendres d'estiu.

NÚM. 5 AGOST 1988:

Begur ja té assistent social. La tasca d'aquest nou servei incidirà principalment en aquells sectors de la població que per diferents causes presenten situacions carencials i/o conflictives.

S'ha creat una empresa municipal de serveis (BEMUSESA) amb dos objectius principals: creació de vivendes de tipus social i rehabilitació del patrimoni històric i artístic de Begur.

Aparcament de l'Avinguda Onze de Setembre. El Ple de l'Ajuntament va aprovar inicialment el projecte per a la construcció d'un edifici destinat a aparcament de vehicles al solar situat a l'Avga. Onze de Setembre, al costat de la Cooperativa.

Trasllat de la biblioteca al Casino Cultural per aconseguir més espai a les dependències municipals per a l'Àrea de Recaptació-Intervenció.

Remodelació de l'edifici i pati de les escoles velles. El Ple de l'Ajuntament aprovà inicialment aquest projecte que preveu la ubicació en aquest edifici de la biblioteca municipal, l'arxiu històric, la llar d'infants, sala d'exposicions, museu etnològic i un local per al jovent.

NÚM. 6 DESEMBRE 1988:

Construcció d'un nou pont a Can Codina, Esclanyà. La xarxa d'aigua potable. Un projecte de futur. En una primera fase es construirà un dipòsit de reserva d'aigua al paratge de Son Molas. Aquestes obres es portaran a terme l'any 89 i el pressupost és de 69 milions de pessetes. En una segona fase es construirà una nova estació de bombeig, que es farà en terrenys del municipi de Regencós i que la seva funció serà la d'impulsar una major quantitat d'aigua que l'actual. Aquesta fase s'executarà durant l'any 1990 i el seu pressupost és de 51 milions de pessetes.

NÚM. 7 MARÇ 1989:

Adhesió de l'Ajuntament al Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i creació d'una partida pressupostària anual del 0'2% dels Ingressos Ordinaris en concepte d'aportació voluntària destinada a projectes de desenvolupament dels països del Tercer Món.

Propers projectes d'enllumenat públic. Tram carrer que va des de Sant Ramon fins a la Ctra. de Circumval·lació. Vial de la Ctra. de Circumval·lació, des de les Escoles al Cementiri. Tres carrers del barri de Son Pujol.

NÚM. 8 JUNY 1989:

Serveis d'autobusos. L'Ajuntament a fi i efecte de solucionar el trasllat a les platges, organitza i posa en marxa un servei de transport públic a Sa Riera, a Fornells i Aiguablava els mesos de juliol i agost.

Zona industrial. En terrenys municipals, a prop del barri de les Arenes, es fa una promoció de cinc solars per a poder edificar naus per a activitats industrials.

Cursets artesanals. S'han posat en marxa organitzades per la Regidoria de Cultura i estan orientats de forma especial a la gent gran i al públic adult en general.

NÚM. 9 SETEMBRE 1989:

Bemusesa: En marxa les primeres 23 vivendes de promoció municipal.

Llum verda per a la construcció del port esportiu. La Direcció General de Ports i Costes de la Generalitat de Catalunya ha fet arribar a l'Ajuntament de Begur un informe favorable, aprovant la construcció i ubicació d'un port esportiu a ponent de la platja del Racó.

NÚM. 10 DESEMBRE 1989:

Turisme informa: Millores i nou impuls de la gestió turística.

Inauguració de l'asfaltat del Camí del Semàfor.

Obres diverses de la brigada municipal. Vorera a l'Avda. Onze de Setembre. Arranjament i ajardinament del passeig d'accés al Portal d'en Paloma. Urbanització de les zones verdes de la Urbanització Les Arenes. Asfaltat i construcció de voreres al Veïnat Domingo d'Esclanyà.

Pavimentació i urbanització del Camí de les Escoles, d'Esclanyà.

NÚM. 11 ABRIL 1990:

Obres diverses de la brigada municipal. Vorera al Camí del Mar. Vorera que connecta els veïnats de Font Martina i de Can Codina d'Esclanyà. Cruïlla del Cementiri: continuació de la vorera i ajardinament.

El Pla General d'Ordenació Urbanística definitivament aprovat. Posada en marxa del Port Esportiu.

L'animadora cultural. Des de mitjans gener que el poble compta amb una animadora cultural per portar a terme un seguit de treballs d'investigació, coordinació i organització necessaris per dinamitzar diferents aspectes de l'ampli ventall que pot contemplar una vida cultural i recreativa pròpiament beguena.

L'Arxiu Històric Municipal de Begur. El nostre municipi compta amb la infraestructura i el personal especialitzat per tenir cura i difondre el patrimoni documental del poble. En conseqüència, s'han encetat els tràmits amb la Generalitat per recuperar el nostre Arxiu Històric Municipal.

Contenedors per a vidre. S'han instal·lat a diferents indrets del poble.

NÚM. 12 JULIOL 1990:

Brigada d'obres. Voreres a Sa Riera. **Banderes Blaves** per a dues platges de Begur: Sa Riera i Sa Tuna.

NÚM. 13 OCTUBRE 1990:

El port esportiu. Tots hem pogut veure aquests dies una exposició dels treballs que s'han presentat al Concurs d'Idees per a la construcció d'un port esportiu a la platja del Racó, de Begur.

L'aparcament públic de l'Onze de Setembre. En l'estat actual de les obres podem fer una valoració de l'impacte visual de l'edifici quasi definitiu.

NÚM. 14 DESEMBRE 1990:

Obres al C/. Clos i Pujol d'accés a la Ctra. de Circumval·lació.

Port Begur. Per descomptat que Begur en sortirà molt més beneficiat de la presència del port que no pas de l'actual platja del Racó, i per això la petició publicada a la premsa demanant a l'Alcalde i al Regidor de Turisme la retirada del projecte del futur port, és impensable. No és una decisió de dues persones, quan la gran majoria del poble està d'acord en la seva construcció.

Centre d'Estudis del Mar al Mas d'en Pinc - Carmen Amaya. Aquest Centre gestionat per l'Associació Nereo tindrà com a objectius l'estudi i investigació del medi marí i l'ecologia terrestre.

En definitiva, **Es Pedris Llarg**, ha cop-sat de manera fidel el ritme vital del poble en els darrers anys.

Testament d'en Carnestoltes, Begur 1991

Bona tarda begurencs i amics presents a la sala en Carnestoltes ens ha deixat escrit el Testament perquè us ho llegeixi tot seguit i que l'escolti qui li doni la gana

En ell s'hi reflecteix el que ha vist i diu el que li ha semblat de tots els fets que han succeït al llarg de tot l'any passat

Dos «xiringuitos» a la platja, la rifa de nadal unes quantes sessions de quina propaganda, i havaneres al carrer per mantenir l'equip, en teoria, amateur, diuen els directius del Begur que és el mínim que s'ha de fer.

Que pot quedar campió que no ho dubti pas ningú tot i que porta el nom del nostre poble, de tots els jugadors, només n'hi ha dos o tres de Begur

Són tants els consellers de l'oposició que han dimitit de l'Ajuntament, que és possible que de la llista presentada, ja no els hi quedi més gent.

Aquest any és any d'eleccions i per aconseguir el nostre vot ens emplenaran el cap amb «mítings» i conferències els partits i coalicions.

Per portar l'Ajuntament s'hi presentaran Convergents i Socialistes, i potser alguna altra colla, que n'hi ha molts d'interessats, en poder remenar l'olla.

La nostra vila i Barcelona tenen una cosa en comú que no sabem quan s'acabarà la Sagrada Família de Barcelona i les escoles velles de Begur.

Però no us heu de preocupar, doncs tothom està assabentat que abans del 92 tot ha d'estar acabat.

Per explicar-nos el què ha fet un Pedrís Llarg trimestral és el que li convé a la Brigada, doncs si sortís més sovint mai cap feina seria acabada.

El pàrquing de la Cooperativa gairebé ja s'ha acabat més que un pàrquing sembla una presó amb tanta reixa que hi han posat.

A l'estiu per anar a la platja tot plegat, per quatre pessetes, l'Ajuntament ha posat un autocar que per la seva lentitud ens recorda als més grans la Sarfa d'en Paretas.

També tenim a Begur relacionat amb la guerra de l'Irak, doncs en Javi Tejada és allà, amb la «xalana» que en Felipe hi ha enviat.

I si parlem de «xalanes» hem d'estar tots d'acord que un dels grans temes del poble ara és el del port.

Ara per ara no tinc barca i avui m'he de morir, per tant, a la platja no hi seré pas aquest estiu, és per això que no vull opinar de si el port és o no efectiu.

Ara bé, com que sembla que s'ha de fer tot i que representi un gran trasbals poseu-vos aviat d'acord sinó el port, el faran els de Pals.

Tant si fa sol com si fa fred per Begur va caminant ben calent amb l'abric blau i passejant el seu fill en el cotxet. És un personatge popular, us ho he posat ben senzill, quan digui tres digueu el nom un, dos, tres, es tracta d'en Toni Bonfill.

A qui li piqui que es rasqui, però que ho faci d'amagat, no com l'Hugo Sánchez que va fer-ho molt descarat.

I els del Madrid a callar aquest any no tenen res a fer fins i tot han d'aguantar les bromes d'en Jordi Culé.

Que l'edat és un calmant ho tenim tots molt present fins i tot en Capdevila ja no se'n fot tant de la gent.

El que m'estranya realment és que no faci acudits ni de la gent de l'oposició ni dels membres de l'Ajuntament.

Tantes i tantes en podria dir de la policia local que seria necessari un suplement a la revista municipal.

Hi a coses que les fan bé, doncs 80 cotxes han retirat dels «xoriços» que es creuen els amos perquè venen de la ciutat.

Hi ha una dita popular «els amics de Sa Tuna són els enemics de Begur», que consti que no ho dic jo però ben mirat, potser sí que té raó.

Seríem més bons begurencs si féssim cas a en Carreras i saléssim a l'enraonar com ho feien en altre temps.

Per la meva part jo ja he acabat veniu ara tots aquí que, encara que desafini, ballarem plegats amb el Conjunt Blau Mari.

CARNESTOLTES

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

La guerra civil que té lloc a Espanya a començaments del segle XVIII, la que posteriorment ha estat anomenada guerra de successió, determinà la instauració en el nostre país d'un model d'Estat de caire centralista i uniformista, que en molts aspectes pren com a model l'organització política francesa. Aquest fet es traduí en un intent d'extendre a tot Espanya les lleis, els costums i els Tribunals creats d'acord amb la legislació castellana, i es concretà —en el cas de Catalunya— en la promulgació del Reial Decret de Nova Planta de 1716, que perseguia la plena i absoluta dependència del nostre país a la Monarquia espanyola per mitjà d'un Capità General i un òrgan col·legiat, com era la Reial Audiència del Principat, instituïda amb el propòsit de revisar totes les sentències i resolucions de les restants autoritats catalanes, a la vegada que s'establien les bases del procediment judicial que havia de regir a Catalunya, d'acord el model castellà, suprimint, en conseqüència, la legislació catalana vigent fins aleshores.

Durant el segle XIX prossegueix el mateix criteri d'unificar l'organització dels Tribunals a Espanya i de promulgar unes lleis de procediment vigents a tot el país. La Constitució espanyola de l'any 1931 —l'anomenada Constitució republicana— representa un primer canvi d'aquest disseny unificador i trenca amb el principi de la unitat del poder judicial, ja que autoritza, a les Comunitats Autònomes, —i entre elles Catalunya— l'organització de l'administració de justícia. I a l'empar d'aquest nou model d'Estat, la Llei catalana de 10 de març de 1934 creà el Tribunal de Cassació de Catalunya, que exercia la seva jurisdicció en tot el territori de Catalunya, en les matèries civils i administratives, la regulació exclusiva de les quals s'havia atribuït

Lluís Puig i Ferriol

a la Generalitat catalana. Però aquest primer intent de crear un Tribunal català fou essencialment efímer, com a conseqüència del final de la guerra civil de 1936-1939, i més concretament com a conseqüència de la Llei de 5 d'octubre de 1938, que derogà

l'Estatut d'Autonomia català de l'any 1932; i la posterior Llei de 8 de setembre de 1939, que deixava sense efecte les disposicions dictades pel Parlament de Catalunya i les resolucions judicials del Tribunal de Cassació de Catalunya.

Un segon intent de trencar el model d'Estat centralista i uniformista és el que representa l'actual Constitució espanyola de l'any 1978, mitjançant la instauració de l'anomenat Estat de les Autonomies, que ha permès la creació dels Tribunals Superiors de Justícia de les Comunitats Autònomes, en el nostre cas el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que culmina l'organització judicial dins l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma catalana.

Cal significar que mentre l'anterior Tribunal de Cassació de Catalunya va ésser creat per una Llei del Parlament català, no succeeix el mateix en relació amb l'actual Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que és un òrgan del Poder Judicial únic de l'Estat, ja que la Constitució vigent atribueix a l'Estat competència exclusiva sobre l'administració de justícia. Per consegüent hem de concloure que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que es constituí el dia 23 de maig de 1989, és un Tribunal de l'Estat, relacionat amb Catalunya per raó de la seva ubicació en territori de la Comunitat Autònoma catalana, que representa un complement molt escaient de l'atribució d'una competència exclusiva a la nostra Comunitat Autònoma sobre les matèries referents a la conservació, modificació i desenvolupament del dret propi. En el sentit que l'existència d'un dret propi ha d'anar acompanyat de l'existència d'uns Tribunals investits amb la facultat d'aplicar i d'interpretar el dret català d'acord amb els seus principis, per tal d'assolir un millor funcionament de l'administració de justícia, com a conseqüència de la proximitat del Tribunal al ciutadà al qual s'aplica el dret de Catalunya, i de l'estreta vinculació del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya amb la realitat social catalana, que ha portat a atribuir una important rellevància a l'especialitat en dret català a l'hora d'escollir els Magistrats que han de formar el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

La denominació de «Tribunal Superior de Justícia de Catalunya» vol indicar que és el superior jeràrquic de tots els altres Jutjats i Tribunals de Catalunya. La seu del Tribunal radica a la ciutat de Barcelona. Els escrits que es presenten al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya poden ésser redactats —indistintament— en català o en castellà, en els judicis que s'hi celebren, els advocats poden emprar qualsevol de les esmentades llengües i les resolucions del Tribunal s'han

LLUÍS PUIG I FERRIOL ENCARNA ROCA I TRIÁS

INSTITUCIONS DEL DRET CIVIL DE CATALUNYA

BOSCH, Casa Editorial, S.A. - Comte d'Urgell, 51 bis - BARCELONA

El llibre «Institucions del Dret Civil de Catalunya» escrit per Lluís Puig, en col·laboració amb Encarna Roca, fou editat l'any 1984 en 1.ª edició, i l'any 1988 en 2.ª edició.

dictat a vegades en català i altres en castellà.

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya exerceix la seva jurisdicció dins l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma catalana, és a dir, en tot el territori de les comarques compreses en les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona. Està integrat per les corresponents Sales que formen les quatre jurisdiccions, que són les Sales d'assumptes civils i penals (concretats en una sola Sala), una Sala d'assumptes contenciosos-administratius i una altra Sala d'assumptes socials o laborals.

Concretant-nos ara a la jurisdicció d'ordre civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, hem de fer esment de la competència d'aquest Tribunal en matèria referent als recursos de cassació, o sigui el darrer recurs que es pot presentar contra una resolució judicial que no es creu ajustada a dret i que fa referència a qüestions de dret civil, és a dir, als drets de la persona, drets familiars, dret de propietat i altres drets sobre les coses, contractes o herències. Abans de la creació del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

quan es creia que un Tribunal no havia aplicat o interpretat correctament preceptes de dret civil català, és podia presentar un darrer recurs o recurs de cassació contra aquestes resolucions, i l'esmentat recurs l'havia de resoldre el Tribunal Suprem espanyol, amb seu a Madrid, i amb jurisdicció a tot l'Estat espanyol. Però des de la creació del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya quan es vol presentar un recurs de cassació per considerar-se que un Tribunal radicat a Catalunya ha infringit preceptes de dret civil català, la competència per entendre d'aquest recurs de cassació ve atribuïda ara al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que resol en darrera instància el litigi, i per consegüent amb el decurs dels anys el Tribunal tindrà l'oportunitat d'unificar els criteris sobre aplicació i interpretació de les normes legals i consuetudinàries que formen el dret civil de Catalunya.

LLUÍS PUIG I FERRIOL

Magistrat del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

El topònim Begur

ELS NOMS DE LLOC I EL SEU ESTUDI

Saber l'origen i el significat dels noms de lloc és una qüestió que mobilitza tot seguit el nostre interès, cosa ben lògica si un hom s'estima el lloc que l'ha vist nèixer o que l'ha acollit. A més, en l'explicació, real o llegendària, dels noms de lloc es fonamenta sovint un cert orgull local, ja que ens sentim lligats a avantpassats il·lustres, a èpoques daurades o episodis plens d'aventura.

D'entrada, cal dir que els noms de lloc o topònims, en general, solen ésser molt antics i molt conservadors. És a través d'ells que l'home domina el territori i per això no es pot canviar alegrement un nom de lloc (de poble, de riu, de muntanya) sense causar una certa desorientació en la comunitat. És per això, per la seva antiguitat i permanència, que els topònims ens aporten informació de temps molt reculats.

La disciplina científica que s'ocupa de l'origen o etimologia dels topònims, la toponomàstica, ofereix dades als historiadors sobre la població antiga d'un territori, o bé confirma els coneixements històrics i arqueològics que ja es tenen, per mitjà del mètode filològic.

En el nostre cas, som hereus directes dels romans que arribaren al territori que després serà Catalunya el 218 a. C. Abans ja havien vingut fenicis i grecs i els nostres avantpassats (indoeuropeus o celtas) n'havien assimilat costums i innovacions fins a constituir una cultura original que anomenem «ibèrica».

Alguns topònims són, doncs, identificables a través del coneixement del llatí que ens deixaren els romans. D'altres, en canvi, són residus de les llengües anteriors: els parlars indoeuropeus, l'ibèric, el basc, el grec, el fenici. També han deixat empremtes llengües posteriors com el germànic dels visigots i l'àrab dels sarraïns.

Per tal de trobar l'origen i el sentit d'un topònim cal partir de la documentació més antiga, ja que ens pot oferir formes primitives de la paraula i ens pot permetre de veure'n l'evolució. Si no és així (no hi ha documentació o no ens aporta la informació desitjada), caldrà refiar-se de

El topònim Begur: una qüestió no resolta.

les conjectures que hom pugui fer a partir dels coneixements que es tinguin de la zona i de la comparació amb altres llengües. Ja es veu, doncs, que la toponomàstica no és una disciplina a l'abast de tothom, cal ésser molt prudent. Joan Coromines, l'estudiós més acreditat en aquest camp, diu ben clar que «serà una actitud molt assenyada» renunciar-hi, si no es té la formació adequada. Val a dir, doncs, que la nostra intenció no és pas de resoldre l'interrogant del topònim «Begur», per a la qual cosa no estem preparats, sinó més aviat d'oferir les dades bàsiques que configuren l'estat de la qüestió.

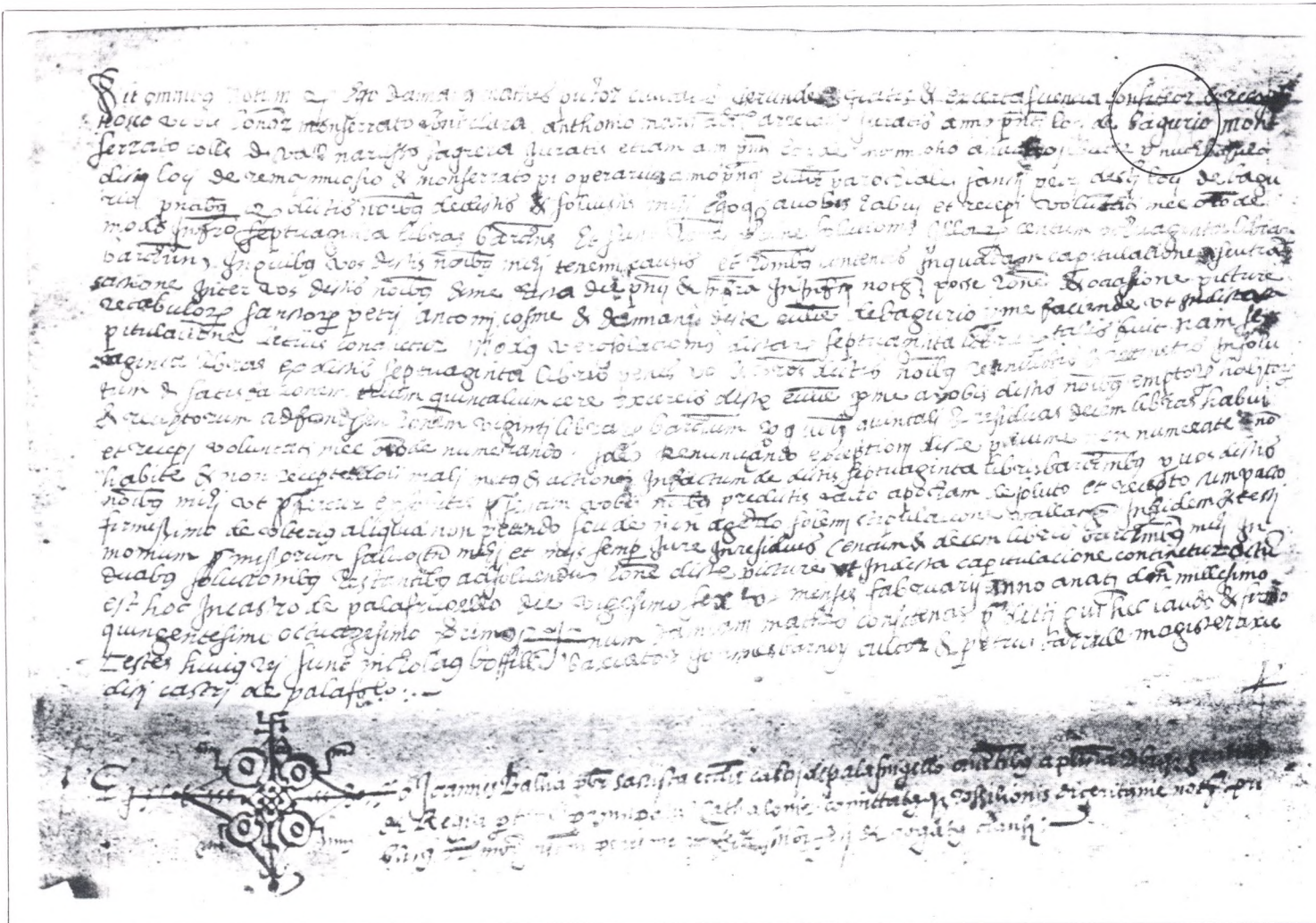
LES DADES DE BEGUR

El cas de Begur entra dins del voluminós capítol de qüestions no resoltes. Si hom rastreja amb minuciositat, com creiem haver fet, en la documentació més antiga conservada, pas previ indispensable, constata que Begur ha estat sempre Begur i que no en podem extreure a penes informació útil.

En primer lloc, un diploma del rei Odó de l'any 889 esmenta una «domus» de Santa Reparada que cal identificar certament amb Begur. S'hi esmenta el puig de la Guàrdia i Pals, però llamentosament no ens dóna el topònim que estudiem. El document

que tradicionalment s'accepta com a primer esment de Begur és del 1.019 (estudiat aquí mateix pel Dr. Jaume Marquès). Hi apareix Arnust de Begur com a senyor del castell i, segons que sembla, la forma emprada és «Bigurio». Amb tot, no ens en podem refiar gaire, ja que el document és el **Cartoral de Carlemany**, que es començà a copiar al segle XIII i que pot haver introduït modificacions sobre els documents originals (a partir del s. XI).

Sense allunyar-nos gaire d'aquesta data, trobem tot un reguitzell de documents dins l'anomenat **Liber feudorum maior** o **Libre gran dels feus** dels nostres reis (recopilat vers el 1192 per ordre d'Alfons I). Els documents van des del 1053 fins al 1076 i sempre esmenten el castell de Begur («castrum de Begur», «castro quod dicunt Begur», «castro Begur») i algun cop el feu corresponent («per ipsum castrum de Begur et per ipsum fevum de Begur»). Aquesta persistència en la denominació «Begur» fa pensar que el «Bigurio» d'abans i altres expressions que apareixeran a partir del s. XIV són llatinitzacions fantasioses i que ens trobem davant d'un nom pre-romà no identificat pels escriptors. Els esments intermedis (XII-XIII) o bé són escadussers o indiquen també el nom tal com el coneixem avui.

Document del S. XVI on s'expressa Begur amb la grafia Bagurio.

El 1362 trobem «Begurio», en un fogatjament de 1365-70 apareix «castell de Baguir» (que és potser un error) i d'ara endavant sempre «Bagurio», «Begurio», «Baguro» i fins i tot (potser un altre error) «Buguro» (en un nomenclàtor del bisbat de Girona del s. XIV).

Si ens remuntem, però, abans del s. IX (primeres notícies del poblament alt-medieval) els arqueòlegs ens diuen que el poblament d'aquest indret és antiquíssim. Les condicions físiques i estratègiques el fan un lloc privilegiat i certament les excavacions així ho indiquen.

Tot plegat indueix a creure, certament, que Begur és un nom pre-romà. Ara bé, de quina família lingüística? Aquesta és ja una qüestió d'especialistes molt qualificats. Pot tractar-se d'un nom indoeuropeu o cèltic, o bé d'un mot ibèric o basc. Joan Coromines es refereix molt superficialment a Begur en dos indrets de la seva extensa obra. En primer lloc a **Estudis de Toponímia Catalana**, vol. I (1965),

en un llistat i mapa de noms preromans (p. 225), sense cap altra indicació; més endavant s'hi torna a referir en el seu **Diccionari Etimològic i Complementari de la Llengua Catalana**, dins l'article «estertit», on afirma que aquest mot (que ha donat també el topònim l'Estertit) no és pas pre-romà, mentre que sí que ho és el seu veí Begur. Aquestes són totes les aportacions fins avui del qui és, sens dubte, mestre indiscutit d'aquests estudis. Hom espera que en els propers volums del seu **Onomasticon Cataloniae** Coromines descabdellarà amb més amplitud què pensa sobre aquest i molts altres topònims catalans encara no estudiats.

Val a dir, això sí, que la costa del Baix Empordà conté altres topònims pre-romans (Aro, Guixols, Vall-llòbre-ga), tot i que sovint hom no pot adscriure'ls de moment a cap grup concret, i que Coromines amplia fins a punts costaners com Cotlliure o Tossa etimologies de tipus basc que podrien explicar-nos el nostre Begur (la terminació «-uri» significa «poble, ciutat»).

Per acabar, diguem que també hi ha hagut qui s'ha aventurat a exposar hipòtesis poc fonamentades. Josep Reig Vilardell, en parlar de «Bagur» a les seva **Colecció de Monografias de Catalunya** (1890) relaciona Begur amb el nom de la ciutat sumèria d'Ur, cosa que resulta ben fantasiosa. D'altra banda, J. Marquès proposà també el 1964 (Revista de Gerona) una evolució a partir de CUPARIO, pretesa traducció llatina del «Celebanticum» que apareix a l'itinerari llatí en vers **Ora Maritima**, d'Aviè (s. IV). La cosa no deixa d'ésser imaginativa, però no es correspon amb les dades documentals. Pel que fa a una possible identificació global de Begur amb el cap Celebàndic i la ciutat de Cypsela, esmentats a l'antigor i no localitzats amb certesa, és una qüestió que ja ens depassa totalment i que segurament no pot aportar res de nou a un estudi sobre el nom de Begur.

NARCÍS FIGUERAS
Filòleg

El Doctor Pericot i la meva escola de Begur (1934 - 1949)

Els amics que tenen cura d'editar «Es Pedris Llarg» (quin nom tan ben triat!) em demanen una breu col.laboració. No m'hi puc pas negar. Els catorze anys i escaig que vaig exercir a la vila i les amistats que, malgrat els anys passats, encara hi tinc, són motius suficients per a complaure'ls.

Tampoc no he de vacil·lar a l'hora d'escollir el tema: parlaré — no pot ser altrament— del que fou un gran mestre, un amic entranyable amb qui va unir-me una amistat que no experimentarà mai el més petit contratemps; un home noble i bo com ben pocs n'he conegut: el doctor Lluís Pericot, sobradament recordat a Begur.

I com que a Begur vaig exercir-hi molts anys de mestre nacional, res millor que recordar uns fets que relacionen al mestre i la meva escola. Alguns ex-alumnes meus els recordaran; altres, ben estimats, ja no hi són. Com sento la seva absència quan, de tard en tard, pujo a la vila!

Vaig prendre possessió de la meva escola el 2 d'octubre del 1934. Poc després vaig conèixer el doctor Pericot —que així l'anomenàvem— i, des del primer moment, ens uní una forta amistat que, inalterada, va perdurar fins el dia de la seva mort.

Com és sabut, la família Pericot-Raurich tenia casa a Begur, encara que només hi residien durant les vacances. El doctor Pericot, però, s'hi trobava tan bé a Begur, que cada vegada que arribava a les terres gironines s'hi deixava caure, malgrat que no hi tingués la família. A can Plaja ho saben tan bé com jo.

La primera visita era per a la meva escola i s'enorgullia de dir-ho. Hi entrava com a casa seva. Donava lliçons als meus alumnes, preferentment de prehistòria begurenca. Els nois l'escoltaven amb atenció i jo —amb més atenció encara— prenia notes de les seves explicacions i copiava els esquemes que posava a la pissarra. L'interès del mestre envers nosaltres era del tot correspost.

Devers l'any 1942, si no recordo malament, vam fer unes cales al castell de la vila, excavacions que vàrem continuar l'estiu següent. També vàrem intervenir en diverses

Fotografia obtinguda quan excavàvem el castell de Begur. Drets, començant per l'esquerra, Lluís Puig, Lluís Esteve, Lluís Pericot, Jaume Termens, Francesc Mascort (a) Falaios, Francesc Prats. A primer terme, Josep Rocas, Pere Plaja, Felip Puig, Lluís Regencós, Joan Pi i Fortunat Dalmau. No recordo qui fou l'autor de la fotografia.

prospeccions arqueològiques pels voltants de Begur i quan el Mestre va creure que teníem un cert grau d'experiència, va voler que garbelléssim bona part de la terra del Cementiri del Moros (Torrent), un dels dòlmens més importants de Catalunya i de tot el Pirineu. Això, perquè quan ell l'excavà, el temps era molt plujós, la terra era molla i es feia difícil trobar les peces petites, enganxades com eren en els terrossos. Aquesta fou la meva primera experiència, el meu primer contacte amb els dòlmens, circumstància que refermà la nostra amistat, ja que la seva tesi doctoral era l'estudi dels sepulcres megalítics del Pirineu.

L'excavació del dolmen fou un èxit. Tant, que el doctor Pericot va obsequiar-nos amb una excursió, de tot el dia, a les excavacions d'Empúries on fórem degudament atesos pel Dr. Martín Almagro que n'era el director. En el museu, ens va cridar l'atenció la presència de diverses pipes, fetes de fang, classificades com a pipes romanes. En Falaios (que també era a la festa car era col.laborador de l'escola) i jo vàrem insinuar que aquelles pipes podien ésser fetes a l'Empordà en temps moderns. L'il·lustre arqueòleg negà rotundament la nostra insinuació. Aquesta fou la

causa de l'interès que els presents vàrem sentir pel tema.

Aquell curs, els alumnes de la meva escola van portar-me (trobades, una a una, per diversos nois en llocs diferents de Begur) un centenar de pipes semblants a les d'Empúries. Fou l'inici d'un treball que va tenir una segona part a la meva escola de Sant Feliu de Guíxols, els nois de la qual van recollir un altre centenar de pipes semblants, també trobades pels diversos indrets, ara de Sant Feliu.

Finalment, el 1974 (havien passat 31 anys!) vaig publicar un detallat article, —precisament a la revista «Ampurias» del Museu Arqueològic de Barcelona— en el qual va quedar demostrat que les pipes no tenien res de romanes: eren fetes a Palamós en temps moderns, tal com havíem insinuat al Dr. Almagro. Sense l'excursió a Empúries i sense la col.laboració dels meus alumnes de Begur és possible que aquest tipus de pipes encara figurarien en els museus (des d'Itàlia fins a les terres valencianes) com si haguéssin estat obrades pels romans.

LLUÍS ESTEVA

L'aventura americana

— Si em dius «gallegu» te la fotu!

Aquest repte és l'efecte que tothom coneix, d'una causa, que ja no és tan coneguda.

Ens hem de remontar a la història per trobar-ne la causa. Fem-ho.

Isabel I de Castella i el calçasses de Ferdinand II d'Aragó, el seu marit, catòlics ambdós; que ens deien que «Tanto monta, monta tanto»... tant «muntava» aparentment l'un com l'altre, decidiren, segons uns historiadors —altres historiadors diuen que no— que els catalans no podien anar i establir-se en els dominis americans recentment descoberts per Colom, entre els que hi hagué Cuba i Puerto Rico a les Antilles.

Segons aquests historiadors, la cosa —la prohibició— continua així fins que Isabel II que era més liberal que el seu pare —l'absolutista Fernando VII, que a Madrid tingueren la «humorada» de rebatejar-lo amb el motiu de «El Deseado»— i sembla també més liberal que el seu primer ministre, en Baldomeru Espartero, general aquest que segons diu Josep Pla, possiblement: «estintolà la seva barba damunt del parapet del Castell de Montjuic per dirigir amb més comoditat el bombardeig sobre Barcelona...» Fins que Isabel II —deiem— va dir que els catalans ja podien anar i establir-se a Cuba i a Puerto Rico que era tot el que quedava a la corona de l'imperi a Hispano-Amèrica.

Mentrestant l'emigració, principalment gallega, ja s'havia establert a les Antilles i quan hi anaren els catalans es produí la inevitable contenció —purament colonial— entre catalans i gallecs, principalment a Cuba.

De llevant a ponent de la Península, pel fet de no ésser veïns, tot contenció era impossible.

Entre els gallecs que se n'anaven a Cuba i els catalans que al no poder anar-hi es quedaven a Catalunya, pel fet d'estar a un cap —el de Creus— els uns, i els altres a l'altre cap —el de Finisterre— tot contenció era impossible, a més de mil Km de separació.

Francesc Mascort, Maria Marquès i el seu fill Elio.

Les diferències surgiren quan gallecs i catalans es trobaren a les Antilles.

Els catalans —aneu a saber per què— foren ràpidament més valorats i preferits que els gallecs per part dels nadius, criollos i antillans, i de fil en l'agulla sorgí el repte de «gallegu» com a insult, que donava el dret al llançament d'alguna cosa que pogués fer mal. Tant seriosament com en broma.

Aquest «digues gallegu» vingué de Cuba de «bracet» amb les havaneres.

Aixecada per Isabel II la prohibició, es produí una primera i segona emigració. Aquests emigrants feren molts duros, perquè fàcilment s'imposaren comercialment als gallecs. Eren homes de coneixements, d'empenta, que estimaven el seu poble, en aquest cas «Bagu», que en lloc, del mareig sentien una tremenda nostàlgia en veure que l'estela del vaixell anava posant a cada instant més mar entre ells i la pàtria. Nostàlgia que valerosament amagaven sota el bon humor d'atorgar-se per ordre jeràrquic rigurós uns «Títuls d'Castella», dos Ports de mar, Inisiados, Secretari, un Apruvat i una Observació Nàutica sobre la «Lunxitud al Maridianu d's !Caray Barnat! (Mireu la pàgina 28 del Pedris que teniu a les mans).

Es «fotien» del govern central d'una forma que ara la veiem pueril i infantil, però fa 110 anys ben segur que no ho era pas; debia ésser seriosa i fins i tot atrevida i compromesa.

Aquests primers emigrants al tornar a la seva pàtria, compraren masos i es feren cases «solariegas», vull dir molt ben orientades, amb arcades a ponent i a migdia. Res volgueren saber de la tramuntana del nord ni de la pluja del Llevant i de l'aigua i la neu de les «Provences».

Si no recordem bé les famílies, cal només mirar certes cases.

L'última fornada d'emigrants es trobaren amb la concurrència comercial dels nord-americans i no guanyaren ni duros ni dòlars. Aquests no pogueren fer-se cases, i per tant són menys coneguts. No diré pas els seus noms perquè seria de mal gust; com ho era la broma que es feia a les seves espatlles al dir que se'ls havia caigut la maleta — amb els bitllets — a l'Estret.

JOAN MARQUÈS

El Casino de Begur va ésser edificat mercès als donatius de la gent del poble, entre els quals hi havia molts indians.

Les últimes cubanes

Fa un dia de tramuntana i camino per Begur fixant-me en les precioses cases indíanes que tenim en el nostre poble. Són relíquies d'uns temps gloriosos en que la nostra gent va anar a Cuba a fer fortuna i en tornar contruïren les seves cases amb tota l'opulència que era possible, i crec, inspirats en una arquitectura colonial que havien vist a les terres d'on venien.

En aquest dia fred i assolellat penso en aquells «indianos o americanos», i vaig en direcció al carrer Clos i Pujol, on encara viu la Maria Marquès Herrera, una autèntica cubana, filla de pare begurenc i mare cubana. Entro a casa seva i m'obre la porta la seva filla Ofèlia, pujo les escales de la casa, a dalt, al llit, jeu la Maria; avui fa massa fred per llevar-se. Té 95 anys i està una mica engripada, però amb el cap molt clar, ens explica la seva vida amb un castellà amb accent cubà.

Ens diu la Maria que el primer de la família que va anar a Cuba va ésser el seu avi, però que ell només hi anava com a marí que era, en un vaixell que capitanejava i que feia la ruta Barcelona-Cuba. En un d'aquells viatges hi va portar el seu fill, en Joan Marquès Ferriol, pare de la Maria. En Joan tenia 17 anys i quan va arribar a Cuba, en lloc de tornar amb el seu pare a Begur, s'hi va quedar; havia passat tot el viatge marejat! Es va quedar a casa d'un oncle i amb els anys es va instal·lar i va arribar a tenir una plantació de canya i tabac. Ens diu molt orgullosa, que el seu pare també va ser un gran lluitador a la guerra, que era militar amb les tropes voluntàries de l'exèrcit espanyol. Es va casar amb una cubana, Mercedes Herrera, i van tenir una filla, la Maria, i un fill que va morir. El dia que va néixer la Maria, el seu pare estava lluitant en una de les batalles més sonades, mai tan ben dit! que va conèixer aquella guerra. La Maria va néixer entre el soroll de les bales, com ens diu ella, el dia 13 de

febrer de l'any 1896 a la ciutat de Consolación del Sur, província de Pinar del Río.

Va anar a l'escola quan tenia vuit anys, a Cuba. Però ens explica que quan tenia dotze anys el seu pare ja no la hi va deixar anar més. Segons ell, la noia feia goig, ja era una mossa! i el mestre era «joven y guapo». Era una mentalitat d'aquells temps. Tot i això ens sorprèn la Maria amb uns extensos coneixements d'història, geografia, literatura,... La seva dèria per la lectura ha superat els pocs anys d'escola.

La Maria va conèixer el seu marit, en Francesc Mascort, conegut a Begur per en Falaios, a Cuba. Hi havia anat a treballar, ja que hi tenia un oncle, que era el pare de la Maria. Es van casar quan ella tenia setze anys i ell trenta. En Francesc era un gran artista, feia escultures de tota mena i en tornar a Begur era famós per les figures de pessebre que feia i que ensenyava a pintar als nens del poble.

La Maria i en Francesc van tenir a Cuba tres fills: en César, l'Estela i l'Elio. A en Francesc no li provava el clima i van decidir tornar a Begur. En el viatge de tornada va morir en el vaixell el petit dels-seus fills, l'Elio. La mare de la Maria va venir amb ells a Begur i va morir aquí, el pare havia mort a Cuba.

Ja és tard i veig la Maria una mica cansada. M'aixeco de la cadira. Ella em mira des del llit i em diu que torni demà que em donarà una fotografia i acabarem de xerrar. Li faig un petó i ja abans de marxar li pregunto: què és el que més recorda de Cuba, després de tants anys d'haver-la deixat? Ens mira amb els seus ulls blaus, profunds i amb una rialla diu que ho recorda tot... que les coses no se li han oblidat i ens diu que la seva néta Dolors ha anat a Cuba i que encara en el seu poble hi ha la casa del seu pare i que algú el recor-

dava com «el catalán». Però els anys passen i ja res no és igual, encara que el parlar de la Maria té tot l'accent de la terra que la va veure néixer. Li dic adéu i baixo al carrer.

El vent em peta a la cara, camino pels carrers a buscar l'altra cubana que tenim a Begur i que encara és viva, viu al carrer del Campo, té 98 anys i es diu M.^a del Carmen Ferriol Font.

Truco a la porta de casa seva i em reben el seu fill i la seva jove. La M.^a del Carmen seu en una butaca, s'entreté llegint un refranyer popular i ens diu el seu fill que quan no comprèn algun significat li ho consulta. Els seus ulls són ben blaus i té bona vista per l'edat, només fa servir ulleres per llegir. Entre el seu fill i ella m'expliquen la seva vida.

La M.^a del Carmen va néixer a Cuba. És filla d'en Francesc Ferriol Font i de la Caterina Font Pi, que era germana del pare d'en Paco Font.

El seu pare va anar a Cuba de jove i va fer diners, va tornar a Begur a buscar una dona per casar-se i es va decidir per la Caterina.

La Caterina ballava molt bé, tenia molt d'aire i li deien «sa noia airosa»; era tal la seva fama que al seu germà que no ballava tan bé, li deien «sa noi airós».

Varen casar-se i anaren a Cuba on es van instal·lar a Sagua la Grande, província de Santa Clara, on va tenir cinc fills. Un noi, que va morir de petit, i quatre noies. La primera va ser la Caterina, la segona la M.^a del Carmen, després l'Anita i l'última la Reparada.

La M.^a del Carmen va néixer el 6 d'octubre de l'any 1893; estaven molt ben situats, tenien magatzems de gra i no els faltava res, però la

guerra ho va espatllat tot. Quan la M.^a del Carmen tenia cinc anys van haver de marxar i deixar-ho tot, havia esclatat la guerra i varen tornar a Begur. No els va quedar res.

Un cop a Begur, el pare va voler tornar a Cuba a recuperar alguna cosa i el metge Fermí li va deixar 150 pessetes per al viatge.

La mare i les germanes es quedaren a Begur en una casa del carrer de la Creu. Van anar a treballar a la fàbrica de suro d'en Forgas per dues pessetes la setmana, cadascuna, els sous d'aquells temps!! Durant bastant de temps varen tornar el deute al metge, pesseta a pesseta.

El pare no va aconseguir la seva fita, no solament no va recuperar res sinó que morí a Cuba, sense poder tornar a casa.

La M.^a del Carmen es va casar als vint-i-sis anys amb l'Agustí Marquès Font. Només va tenir un fill, en Joan Marquès que neix l'any 1921 i ens diu ell mateix que li deien en Joan petit,

perquè la família era plena de Joans i ell era l'últim. La M.^a del Carmen va quedar vídua el novembre del 1936 i viu aquí a Begur, recordant molt llunyanament aquella Cuba que va abandonar quan tenia cinc anys. Buscant entre els seus records, que té a prop de la seva butaca, em treu una foto molt antiga, diu que és de l'any 1926, hi figuren: ella, el seu marit, el seu fill i altres parents. Me la dona satisfeta i m'acomio d'ella, em fa dos petons efusivament, té força als braços i a la mirada hi té una expressió d'intel·ligència, de la força dels seus anys. Li dic que volem explicar la seva vida i la deixem contenta i assegurada a la seva butaca, llegint una revista.

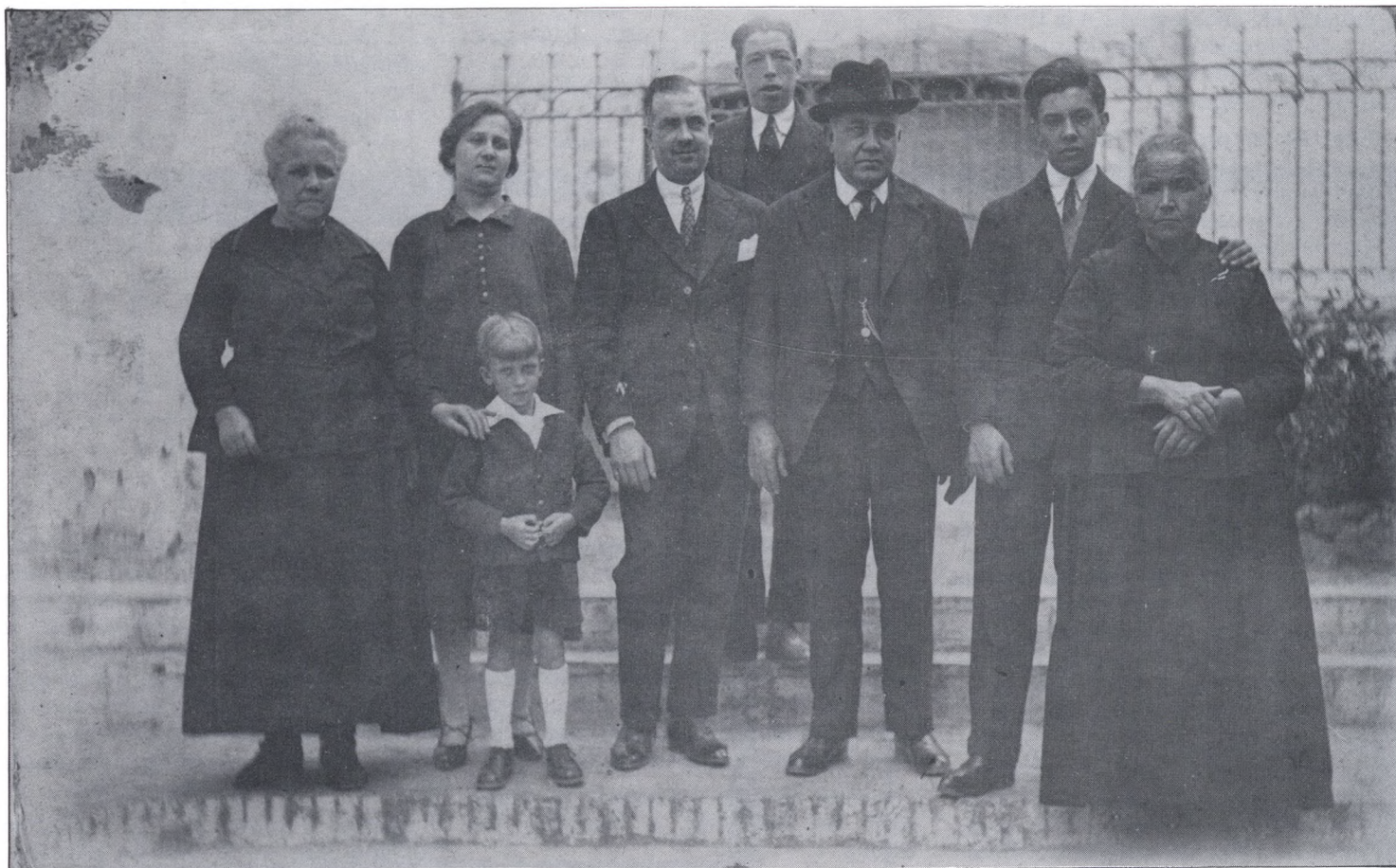
Surto al carrer i sembla que la tramuntana vol parar. De la plaça Forgas estant, veig el mar i penso en aquells homes aventurers que marxaren més enllà de les Medes, que perderen Begur de vista però que sempre el portaren al cor, i penso en aquell escrit que en un dels viatges es va entretenir a fer i on figuren el nom dels hereus de totes les cases de

Begur, carrer per carrer. I que ens ha quedat com a record a tots nosaltres.

Camino, i el vent m'escabella, aquesta tramuntana és enganyadora, ja semblava que havia parat. El temps passa, les últimes cubanes se'ns estan fent velletes, però aquesta tramuntana no envelleig mai, va bufant abans dels temps i seguirà després. Penso que sempre està present en la vida dels begurencs i que, fins i tot, les cases són pensades per ella. Continua i continuarà existint, no hi ha ningú que la pari, forma part del nostre caràcter. Té l'empenta que tenien els nostres homes que, amb valentia, se n'anaven mar enllà, a la recerca de la fortuna de les Índies, d'on alguns ja no tornaren mai més.

Serveixi aquest escrit com un petit homenatge no tan sols a les dues cubanes que ens queden, sinó als homes i dones que mai no varen tornar.

M. B. FREIXAS

Família de la M.^a del Carmen Ferriol. D'esquerra a dreta, la mare, la M.^a del Carmen, el nen Joan Marquès, el marit, Francesc Font, Paco Font i la tia Àgata.

Jaume Sagrera i Pijoan: el catedràtic d'Esclanyà

La figura de Jaume Sagrera, destacat personatge del món de les lletres, ha passat absolutament inadvertida entre els seus propis convilatans, per bé que els seus mèrits intel·lectuals el fan acreedor d'un reconeixement popular.

Jaume Sagrera i Pijoan neix a Esclanyà l'any 1846 en el sí d'una família de propietaris agrícoles benestants. Els seus pares, Joan i Caterina, van tenir 5 descendents: Sebastià, Narcís, Rosa, Jaume i Maria.

La dilatada formació acadèmica de Jaume Sagrera constitueix una garantia de rigor científic i de projecció cultural. Estudià paleografia a l'Escola de Diplomàtica, cursà la segona ensenyança, teologia, història eclesiàstica, oratòria sagrada i institucions bíbliques en el Seminari de Girona. Va continuar els seus estudis a la Universitat de Barcelona, llicenciant-se en Filosofia i Lletres l'any 1872 i doctorant-se l'any següent.

Exerceix de professor al Col·legi de Valdemí, i el 1878 a l'Escorial. L'any 1884 guanya per oposició la càtedra de llatí i de castellà de l'Institut de Figueres i per concurs la de les mateixes assignatures a l'Institut de Girona, on al cap dels anys es jubila.

La inquietud pedagògica de Sagrera es palesa en els seus treballs de caire didàctic. L'any 1886 es publica la primera edició del seu «Tratado teórico-práctico razonado de las oraciones gramaticales castellanas», sortint al cap de dos anys una segona edició. Al poc temps edita «Reglas para la descomposición del hipérbaton latino», i a l'any 1889 apareix la seva important obra «Fragmentos latinos coleccionados e ilustrados con noticias geográficas, históricas y mitológicas», de la qual se'n farà una segona edició l'any 1895 i una tercera el 1897. L'autor explicita els objectius d'aquesta darrera obra: «apoyado en la idea de que, urgiendo una reforma radical en la organización de las asignaturas de segunda enseñanza, indudablemente se concederá, el día en que aquélla se realice, mucho más latitud al estudio de la lengua de los romanos. A no ser que se pretenda que por más tiempo sigamos los espa-

	Nombres de los vecinos.	Item de los habitantes.	Años de edad.	Estado.	Profesion.	N.º de los vecinos.	Id. de los habitantes.
9.	Sebastià Sagrera	Sebastià Sagrera	30.	casado	Historiador	1.	} 3.
		Rosa Sagrera	25.	id.	id.	id.	
		Maria Sagrera	3.	id.	id.	id.	
		Joan Sagrera	1.	id.	id.	id.	
10.	Pedro Sagrera	Maria Sagrera	54.	casado	laborador	1.	} 3.
		Sebastià Sagrera	40.	id.	id.	id.	
		Sebastià Sagrera	12.	soltero	id.	id.	
		Maria Sagrera	18.	id.	id.	id.	
10.	Pedro Sagrera	Lucia Sagrera	60.	viuda	matrona	1.	} 2.
		Rosa Sagrera	20.	soltera	id.	id.	
		Anna Sagrera	18.	id.	id.	id.	
10.	Juan Sagrera	Rosa Sagrera	70.	casado	laborador	1.	} 8.
		Rosa Sagrera	60.	id.	id.	id.	
		Ramon Sagrera	32.	id.	id.	id.	
		Leulina Sagrera	33.	id.	id.	id.	
		Margarita Sagrera	25.	soltera	id.	id.	
		Maria Sagrera	16.	id.	id.	id.	
		Pedro Sagrera	13.	id.	id.	id.	
		Juan Sagrera	5.	id.	id.	id.	
Françesca Sagrera	3.	id.	id.	id.			
11.	Juan Sagrera i Pijoan	Catalina Sagrera	44.	casado	laborador	1.	} 12.
		Rosa Sagrera	40.	id.	id.	id.	
		Rosa Sagrera	60.	viuda	id.	id.	
		Sebastià Sagrera	17.	soltero	id.	id.	
		Narcís Sagrera	14.	id.	id.	id.	
		Jaume Sagrera	8.	id.	id.	id.	
		Traguina Sagrera	28.	soltera	id.	id.	
		Pedro Sagrera	20.	id.	id.	id.	
		Fernand Sagrera	16.	id.	id.	id.	
		Anna Sagrera	11.	id.	id.	id.	
		Maria Sagrera	3.	id.	id.	id.	
Pedro Sagrera	24.	soltero	Mozac	id.			
Eugenia Sagrera	24.	id.	comerciant	id.			

Fragment del padró d'habitants d'Esclanyà de l'any 1854 on hi figura la família de Joan Sagrera i Fina, pare de Jaume.

ñoles desempeñando un papel a todas luces ridículo y desairado entre las naciones más cultas de Europa, y que acabemos, además, por desconocer la geneología del cadencioso idioma nacional». Els destinataris prioritaris dels treballs de Sagrera eren, sens dubte, els alumnes de llatí dels diferents instituts de l'Estat espanyol.

Jaume Sagrera va deixar un llarg estel de deixebles a l'Institut de Girona.

Les seves arrelades conviccions religioses el van portar a figurar en moltes entitats pietoses i benèfiques: Junta Diocesana d'Acció Catòlica, La Caritat, Conferència de Sant Vicenç...

El rellevant periòdic conservador dels regionalistes gironins — propietat dels germans Masó de Girona — el «Diario de Gerona» va definir a Sagrera com a «un home boníssim, recte, amb un cor sempre obert, sense cap doble fons enganyador. En la seva ànima hi tenia arrelades fonament les creences religioses i una forta adhesió als ideals que emanen del sant amor pairal».

Jaume Sagrera era un habitual col·laborador de la premsa gironina, esmerçant els seus esforços en la divulgació de monuments històrics. Tanmateix havia estat un destacat baluard en l'administració econòmica del «Diario de Gerona».

Va presidir la «Societat d'Atracció de Forasters». Des d'una òptica actual, i sobretot des de la perspectiva d'un poble amb una indiscutible vocació turística com ara Begur, aquesta circumstància ens ha de fer sobrevalorar la iniciativa de Jaume Sagrera, el qual ja havia copsat a principis de segle l'immesurable contingut històric-monumental de la ciutat de Girona i, en conseqüència, considerava que amb la «Societat d'Atracció de Forasters» hom podia constituir una potent entitat fomentadora del turisme. Evidentment se'l pot considerar com un autèntic precursor del desvetllament de les activitats turístiques a les comarques gironines. Malauradament, ni les institucions públiques, ni el món del comerç, ni el de la cultura van secundar els projectes de Sagrera, esmorteïnt-se progressivament en la desídia.

Jaume Sagrera moria a la ciutat de Girona el 23 de gener de 1925. És evident que l'activitat intel·lectual i professional de Sagrera el va obligar a abandonar prematurament les terres que l'havien vist néixer, però els seus lligams amb Esclanyà es mantingueren vius al llarg de la seva existència.

LLUÍS COSTA

REDACCIÓN ADMINISTRACIÓN E IMPRENTA
Calle de las Escuelas, 23 de Girona
Teléfono 100

DIARIO DE GIRONA
DE AVISOS Y NOTICIAS

DESCRIPCIÓN
Girona: seis trimestres
España: 10 céntimos
Dentro postal: 10 céntimos
Fuera postal: 10 céntimos

XXXIX Núm 19

Sábado 24 de enero de 1925

D. Jaume Sagrera i Pijoan
CATEDRÁTICO
Ha mort als 80 anys de edad, havent rebut els Sants Sacraments
i la Benedicció Apostòlica
A. C. N.

El seu fill: Sants i Teresa; filla política, Maria Ross; néts, Jordi; germana Ross; nebotes i demés parents; a l'assabentar a l'ora única i coneguda ten dret a ser presents, s'ha preguntat el tributat un record en llurs oracions i se servixin assistir a la casa mortuòria Plaça del Carril, núm. 4, avui divendres a les dos de la tarda, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Santa Susanna del Mercadal i després a la seva darrera estada on rebí cristiana sepultura, per qual obra de caritat en quedaran molt agrats.

NO EN CONVIDA PARTICULARMENT

Esquela mortuòria de Jaume Sagrera publicada al «Diario de Girona» del 24 de gener de 1925.

R. 1104

TRATADO
TEÓRICO-PRÁCTICO RAZONADO
DE LAS
ORACIONES GRAMATICALES CASTELLANAS
DEDICADO
a los alumnos de las Escuelas Normales, Seminarios, Institutos
y Colegios de segunda enseñanza
POR
D. JAIME SAGRERA Y PIJOÁN,
CATEDRÁTICO DE LATÍN Y CASTELLANO
EN EL INSTITUTO PROVINCIAL DE GERONA.

2.ª EDICIÓN

GERONA:
Librería de D. JOSÉ FRANQUET Y SERRA
1888

R 16068

4 / 312

Fragmentos Latinos
COLECCIONADOS É ILUSTRADOS
CON
NOTICIAS GEOGRÁFICAS, HISTÓRICAS Y MITOLÓGICAS
POR
D. JAIME SAGRERA Y PIJOÁN,
Catedrático de latín y castellano
EN EL
INSTITUTO PROVINCIAL DE GERONA.

CON APROBACIÓN DEL ORDINARIO.

GERONA:
Imprenta de *La Lucha*, a cargo de Pedro Vért,
6, Plaza de San Francisco, núm. 6.
1889.

Portada de dues publicacions cabdals en la biografia de Jaume Sagrera.

Mariano Frigola Masó (1852 - 1932)

Amb aquest modest escrit vull reviure el passat històric d'un personatge que mai es destacà com a polític ni intel·lectual, sinó molt al contrari, ja que tenia molt pocs estudis, però d'un remarcable esperit treballador, emprenedor, comerciant i bona persona.

En Mariano arribà a Begur procedent del poble de Borgonyà d'on era fill i que pertany a Banyoles, on encara existeix la Casa Pairal anomenada «Can Frigola».

Va començar a treballar en una casa d'una família acomodada on actualment hi ha l'edifici de la Telefònica.

Després d'un cert temps s'establí pel seu compte, i començà la seva professió com a transportista i negociant de fusta de pins que comprava a tot el terme de Begur i contrades.

Es va fer la casa al carrer de Sant Pere, i als 31 anys es va casar amb Carme Forgas i Caner, filla de Begur, el dia 24 de març de 1883.

D'aquest matrimoni en van néixer sis fills: quatre nois i dues noies.

Va ésser tant l'esperit treballador i emprenedor que al cap de pocs anys va arribar a tenir una quadra amb 20 o 30 cavalleries, amb els seus corresponents carruatges de transport, tartanes de viatgers i també, naturalment, amb els seus treballadors, mossos i carreters.

A més de fer tot el transport de queviures, materials de construcció, suro, fusta i llenya, feia també el transport de viatgers i tenia l'estafeta de Correus, amb el compromís de portar-lo de Palafrugell a Begur i viceversa diàriament.

Tenia tartanes per a fer el taxi, una d'elles, la més grossa, era coneguda com «Sa Tartana Llarga», aquesta solia sortir per anar a buscar els músics que tocaven per les Festes Majors.

Anava a tots els mercats setmanals dels pobles de la comarca i quan anava a Girona, tenia dos o tres cavalls de recanvi a l'hostal de Flaçà, on hi feia el

El carruatge: element íntimament lligat a la vida de Mariano Frigola.

canvi dels animals cansats amb els de refresc.

D'aquí ve tota la popularitat d'en Mariano de Begur, conegut arreu dels pobles de l'Empordà i el Gironès.

No sé si heu sentit explicar l'anècdota de l'avi Mariano que encara els homes de més de seixanta anys l'expliquen per aquests móns de Déu on hi passaven les tartanes de viatgers. Quan una persona preguntava a l'altra, quina hora és? li contestaven en broma: l'hora d'en Mariano de Begur. I ara us vaig a explicar d'on ve aquesta anècdota: Resulta que tenia la sortida de la tartana una hora determinada i com que sempre hi havia gent que feia tard, ell no els volia deixar a terra i s'esperava fins que havien arribat tots. Va agafar tant i tant aquesta costum que mai no arribava a l'hora prevista.

Una altra que també es comenta, però que evidentment no és veritat, explica que un dia declarat festiu, va

venir de visita pastoral «El Sant Pare de Roma» i diuen que l'acompanyava amb la tartana de vidres, molt engalanada, en Mariano de Begur. Tota la multitud que l'esperava deia: Qui és aquest personatge que va amb en Mariano, en comptes de dir el contrari, ja que era molt més important la persona del Sant Pare que no pas la d'en Mariano.

Molts camins encara existents a les costes de Begur, com per exemple: El Cap d'es Forn, S'Antiga, Aiguafreda i altres cales, foren construïts per ell, per poder extreure els pins i la llenya que després transportava i venia a les serreries.

Quan feia el tracte amb els propietaris dels boscos, i com que abans no valia res, o molt poca cosa, li deien: Mariano, pel mateix preu dels pins pots quedar-te també el terreny. I ell responia: què vols que en foti de tanta terra? Imagineu-vos si hagués acceptat l'oferta, avui en dia seria l'amo de quasi tota la costa de Begur.

Els treballadors de l'avi Mariano, anomenats mossos o carreters, eren uns homes molt renegaires ja que la feina de tractar amb animals s'ho portava.

En Matot, en Sini, el Ros, el Dillu, en Botella i d'altres.

D'en Matot, el més renegaire, s'explica que una vegada va anar amb la tartana al mercat de Torroella de Montgrí, portava com a passatgers un capellà i dues o tres monges. Com que encara no hi havia el pont sobre el Ter, havien de travessar el riu amb l'aigua als genolls. No sé per quin motiu els cavalls es van parar al bell mig del fang, i la tartana va quedar enfonsada. Tothom estava espantat, fins que en Matot va dir als eclesiàstics: si hem deixeu renegar, ja ens en sortirem. Al final va deixar anar un «macagum» d'aquells tan recargolats i els cavalls van sortir disparats travessant el Ter camí de Torroella.

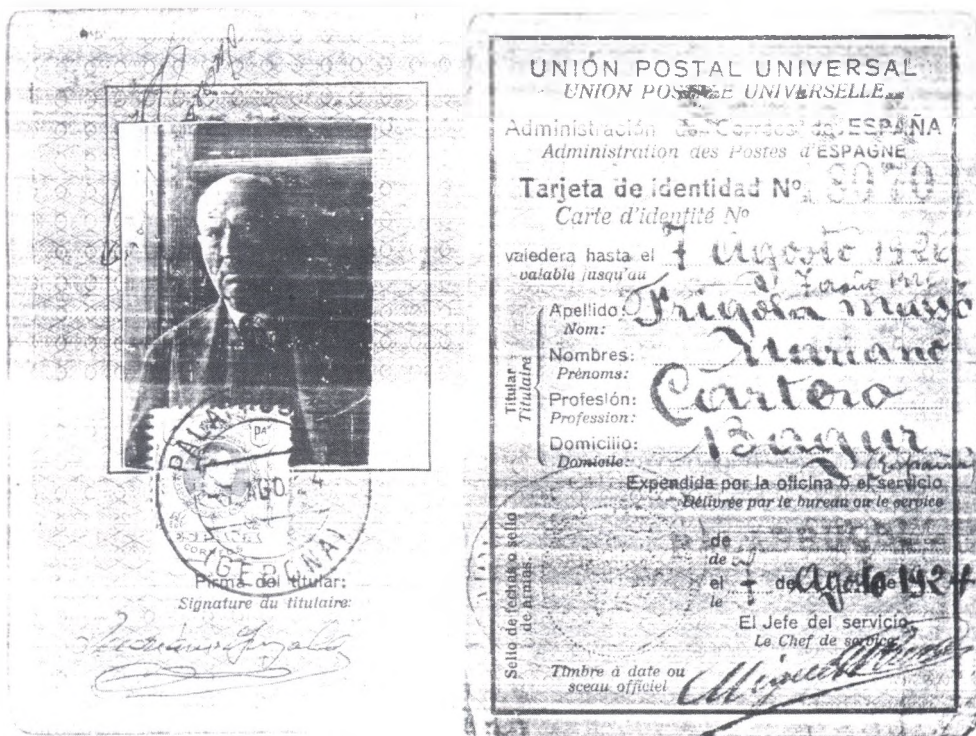
En Sini també era un altre personatge molt extravagant. Era molt petit i escanyolit, però molt cridaner. Dormia sempre a la quadra al costat dels cavalls, dins d'un bagul d'aquells per guardar la roba. Els últims anys, i durant la Guerra Civil, tenia cura d'anar a engegar vaques i les anava a pasturar mig despullat, amb una barba i uns cabells que li arribaven fins el melic. Era ros com un fil d'or i semblava un Sant Crist.

El Ros, que era també molt «borratxin», crec que anant a Figueres va patir un accident de la gran borratxera que portava i quedà sota el carro. No sé si va morir o quedà mal ferit.

Per poder alimentar tantes cavalleries, va comprar i llogar molts camps de conreu on semblava el mejar per el bestiar. També va adquirir la casa on hi tenia també el menjar i part dels carruatges. L'anomenaven «Es Pati de Can Frigola». Va comprar també «La Closa d'en Carmany» amb el Mas Mauri d'Avall on hi havia abans una de les torres més altes de Begur. Avui és l'hera de Can Mariano. Allà hi batien el blat, l'ordi i guardaven tota la palla i el menjar per a les cavalleries. Comprava la garrofa a Vinarós i li arribaven vaixells enters que després transportava des de Palamós.

En aquells temps era una proesa fer el transport, ja que les «carreteres» eren camins de sorra amb pujades molt dificultoses.

Com que al poble no hi havia ni carreter ni ferrer, havien d'anar a Pals o bé a Palafrugell per ferrar els cavalls o reparar els carruatges. L'home sempre molt decidit, va anar a Pals i va

Document identificatiu de Mariano Frigola de l'any 1924.

convèncer un carreter perquè s'establís a Begur. Es tractava d'en Joan Plaja Vilardell de l'Hotel i Restaurant Plaja, avui regentat per el seu nét, en Siset Pujol i Plaja. D'aquí ve que en diuen a «Ca Es carreter».

El ferrer al qual també va fer establir a Begur, fou en Jacint Baus, que a més de la ferreteria posà un establiment d'hosteleria anomenada «Fonda Baus» davant la Caserna de la Guardia Civil, avui reformada amb una casa de pisos.

Per ajudar-lo en les feines de transport, va fer venir també un tartaner de Besalú, que es deia Sabater i que, després, s'establí a Palafrugell. Era l'avi d'en Josep Sabater, avui propietari del Garatge Renault de Palafrugell.

Tanmateix va fer tot el transport del material de construcció de la fàbrica Armstrong S.A. que avui encara existeix a la carretera de Regencós.

Els transports de suro, pelegri i altres articles per fer els taps de Cava, abans xampany, de l'antiga Fàbrica Forgas, també els feia amb els seus carruatges.

Jo recordo que era molt petit i el meu oncle Pepet, l'hereu de Can Mariano regava els carrers amb un bocoi que tenia al carruatge, d'aquesta manera no s'aixecava pols.

Per les quadres i heres de Can Mariano hi havien desfilat generacions

de menuts a jugar amb la palla i a fer entremaliadures amb els animals.

He sentit explicar que en Federic Cullerell, pare dels germans Cullerell, era de la pell d'en Barrabàs. Una vegada va obrir la cort dels porcs d'es Pati de Can Frigola i quan tots els garrins es passejaven per la plaça i carrers de Begur, ell mateix va anar a avisar a l'avi Mariano dient-li que els porcs se li havien escapat.

L'avi Mariano era un home de tradició catalana, sempre portava l'indumentària d'aquest país: vestit de vellut, espartenyas de betes, faixa negra i, per diari, una barratina morada que se la canviava per la vermella els dies festius.

MARIÀ FRIGOLA i GISPERT

Ja trobem a faltar el teu somriure amic Vicenç

Començava a preparar un escrit per aquest PEDRÍS LLARG, en el qual volia parlar del Semàfor del Cap de Begur i de les famílies, que gràcies a l'existència d'aquest, hem tingut la sort de conèixer i conviure com a begurencs.

Però de sobte arriba la notícia: l'11 de desembre l'amic Vicenç Dolz ens ha deixat.

Volent parlar del Semàfor i la seva gent, no podia passar per alt la família Dolz. Doncs bé, davant la trista realitat m'ha semblat que podria deixar aquest tema per a una altra oportunitat i dedicar aquest article a l'enyorat amic Vicenç.

A mesura que em vaig fent gran, cada vegada més, comprenc l'estat de frustració en que quedava la meua mare quan es moria una persona de la seva edat. Si es tractava d'un noi o una noia jove, es quedava trista i deia «pobres pares, quin disgust.» En el cas de la gent gran, romania pensativa, trista, apesurada durant molta estona. Després quan es refeia ens començava a explicar una infinitat de vivències, records i remembrances que li evocava la persona difunta.

Ja fa uns quants anys que se'ns van amics entranyables i que ens deixen un buit interior. La cobla andalusa diu: «Cuando un amigo se va algo se muere en el alma». En Vicenç era un d'aquests amics. Ens vàrem conèixer quan ell va venir a Begur, a casa dels seus pares, que ja feia anys que eren aquí. El Sr. Dolz, el seu pare, era oficial del Semàfor. Nosaltres, llavors, tindríem uns vint anys, ens portàvem ben poc temps de diferència. Camins que ens marca la vida, ens vàrem fer amics ràpidament, i es pot dir que hem anat junts fins el seu últim dia. Vàrem coincidir fent el servei militar a Barcelona, ens trobàvem quan teníem una mica de temps lliure. Durant cinquanta anys de companyonia havíem fet de tot, havíem anat a pescar, a ballar sardanes, a fer àpats... ens havíem fet les mil confidències que normalment es fan els bons amics. Era un bon company. Tots sabeu prou que era molt agradable; si ens trobàvem en colla, fos on fos, ell acabava fent-se l'amo. Per arrodonir-ho, acabàrem essent veïns de botiga, i això feia que

molt sovint entrés a casa a fer-la petar. Quan va estar malalt i va quedar afectat de les cordes vocals va ser un gran trauma per a ell, tan extrovertit i enraonador!. El seu problema era que la gent no l'entenia. Amb molta força de voluntat va superar aquest contratemps. Quan entrava a veure'm jo ja sabia que havia d'estar per ell, i posant una mica d'atenció al que deia, l'entenia perfectament i podíem mantenir converses amb tota naturalitat, i això el feia feliç.

D'aquesta manera es va anar moralitzant, i s'adonà de que a Sant Ramon hi havia unes quantes persones que els dies de bon temps hi passaven moltes hores de lleure, i poc a poc, fent d'aquell formós paratge un racó més de casa seva, es feu amic de tots els contertulis, que acabaren com tothom, estimant-lo molt.

Afectat per la malaltia va deixar d'anar a les tertúlies, aquells amics el trobaren a faltar molt.

Fent esforços i amb les ganes de viure que el mantenien, posava il·lusió en fer alguna visita acompanyat de la Raparada, la seva esposa. L'última vegada que va anar-hi, en acomiadar-se els demanà si li volien fer un petó. També va demanar-ho a la Mercè Rocas, va entrar a casa a saludar-nos i en marxar em donà la mà i va sortir sense dir res. Es va adormir en pau per sempre al cap de dos dies.

Mentre escrivia aquestes darreres ratlles he sentit que en Vicenç em

renyava i estava una mica enfadat perquè us he posat tristos. Ell no volia això i m'ha aconsellat que mirés d'acabar de manera més alegroia, com ho hauria fet ell. Li he promès que ho intentaria.

Si no m'equivoco en Dolz va ser l'últim agutzil que va fer les crides per les cantonades dels carrers de Begur tocant la trompeta. Quan es va retirar en CINTO, Jacint Moret, que ho va ser molts anys, en Vicenç va sol·licitar el càrrec. Una de les condicions que necessitava per passar l'examen era saber fer els diferents tocs de trompeta, doncs no tots eren iguals, encara que ho semblessin. Hi havia un toc per quan venia en Lloret a cobrar la contribució, un altre quan es posava algun BAN amb certa importància. També es tocava avisant que a la plaça hi havia una parada de tal cosa o tal altre. O bé si de sobte es presentava algun espectacle lúdic o algun parlament polític.

M'explicava que les va passar negres. Molts dies agafava la trompeta, i anava cap a darrera Es Puig d'en Subert i es passava la tarda assajant. Fos com fos, va aprovar.

La meua sogra vivia al carrer del Campo i era veïna d'en Jaume Pons que tenia un cavall i un carro per treballar, el qual tancava al costat de casa seva. Na Maria Llorens engreixava un parell d'ànecs per matar per Santa Reparada i els deixava córrer tot el sant dia pel carrer. Ella era dins de casa seva i en Jaume enganxava el cavall per anar a treballar. Tot d'un cop va sentir un crit estrany, com un gemec d'animal. Va anar corrent cap al carrer pensant que el cavall d'en Jaume li havia esclafat un ànec. No havia passat res de tot això, només era que «Nunci», en Dolz, intentant fer un toc de trompeta des del cantó de can Bagot li havia sortit un «gall».

Amic Vicenç, ja trobem a faltar el teu somriure.

Per tots vosaltres, una salutació afectuosa.

J. C. RIERA

Quan tothom parla de la seva infantesa

Quan la gent parla de la seva infantesa, tothom, quasi bé tothom, té records molt macos d'ella, molt agradables. Jo no recordo haber-la tingut ni maca ni agradable, sinó tot el contrari. La recordo trista, molt trista.

No he tingut germans i els meus pares es varen separar quan jo tenia dos anys. No tinc cap imatge d'ells junts. La meva mare no era carinyosa amb mí. Vaig créixer com els salvatjots. Una casa molt gran i molt freda i una família molt petita: la meva mare, el meu avi i jo. Erem tres persones que vivíem juntes però cap demostrava res per l'altra. És ara, i em pregunto moltes vegades si la meva mare em va estimar, si m'ha estimat mai. Era tant freda amb mí! No recordo cap petó ni

cap abraçada. No recordo res. I jo ho necessitava! Necessitava tant d'amor! I ni un ni l'altre me'l van donar.

El meu pare no vivia amb nosaltres i el veia molt poc. No tenia quasi contacte amb ell. Va morir quan jo tenia 18 anys.

El meu avi només pensava en llegir i escriure. Escribia per una revista de Palafrugell.

Jo tinc un fill. I és el que m'estimo més del món. Per ell faig moltes coses i n'he deixat de fer moltes altres. Li dono tot l'amor que a mí no em varen donar. M'agrada tocar-lo, abraçar-lo, fer-li molts petons, molts i molts, sentir-lo meu. Vol dormir moltes

vegades amb mí, i es dorm agafant-me la mà. El miro quan dorm i a vegades em salten les llàgrimes. Són tan macos els nens quan dormen! Penso que es fa gran i s'allunyarà de mí...

Ell té una infantesa molt maca. Una família que l'estima molt, molts amics. És molt alegre i a vegades una mica animal, com tots els nens de la seva edat.

A ell, en especial, i a tots els altres nens, va dirigit aquest escrit, perquè segueixin així de dolents, alegres i carinyosos.

Ha de ser maca la infantesa!!!

R.

Un segle gràfic de Begur

Som un petit grup que esperonats per la il·lusió hem projectat compondre un llibre que més o menys sigui el que diu l'encapçalament d'aquest escrit.

Disposem de moltes fotografies, però potser no acabem d'arrodonir els cents anys, sembla que dir-ne 85 o 90 anys no quedaria tan bonic.

És per això que des d'aquest PEDRÍS LLARG demanem a tothom la seva aportació amb fotografies, gravats i pintures, o també algun document interessant que potser teniu per casa i que ens podrien deixar.

Tot el material que recollim serà respectat i es lliurarà un rebut per cada remesa que se'ns faci, amb garantia per tot el temps que, naturalment, necessitem tenir-lo al nostre abast. Si voleu col·laborar, dirigiu-vos a FOTOGRAFIA CARRERAS, C/. Concepció Pi, 2, Begur. Telèfon 62 20 55.

Gràcies avançades.

LA MEMÒRIA DELS CARRERS

Contemplant, des del Castell, la sinuositat i la bellesa dels carrers de Begur, hom experimenta la misteriosa sensació de reviuir el passat històric d'un poble, entestat en preservar una personalitat pròpia i diferenciada. És el marc físic configurat, al llarg del temps, per unes dones i uns homes, protagonistes anònims de l'existència col·lectiva. Els carrers del poble evocuen la Història viscuda i, a vegades de manera explícita, ens recorden el pas per la vida de gent injustament oblidada pel coneixement popular. És probable que a darrera el nom d'un carrer s'hi amagui una part de la Història del nostre poble: és la memòria dels carrers. En el seu temps, el poble de Begur va honorar, a través del nom dels carrers, a diversos personatges compromesos amb el poble. Nosaltres, avui, ens proposem recuperar la memòria de 6 carrers —i per tant de 6 persones—, de nom molt familiar, dels quals, però, ignorem, en gran mesura, l'equivalència simbòlica i el seu significat històric. Endeguem el projecte amb la voluntat que la continuïtat presideixi la nostra tasca, i així poder seguir recuperant i oferint, en futures edicions, la memòria dels nostres carrers.

Feliç any 1991.

L'Ajuntament

1 9 9 1

AJUNTAMENT DE BEGUR

SERVEI MUNICIPAL DE CATALA • DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

EDITA: AJUNTAMENT DE BEGUR • COORDINACIÓ: ARXIU MUNICIPAL DE BEGUR
TEXTOS: LLUÍS COSTA • FOTOS: RICARD CARRERAS
DISENY: JOSEP PUJOL • IMPRIMEIX: PALE

Enguany el calendari que edita l'Ajuntament de Begur ha estat dedicat a recuperar la memòria històrica de personatges que donen el seu nom a carrers de Begur. Recordem a les

persones interessades en obtenir un nou exemplar del calendari que poden passar a recollir-lo a l'Oficina de Turisme o bé a la recepció de l'Ajuntament.

DE

MUTIUS

Memoria tre.

LA VILA D' BUGÚ.

DE LA VILA D' BAGÜ

ptiägo en el gran Oceano Atlantic.

Carré mojó.

A casa Antoni Taracá... Rayó. Tia Xecu. Canó. Fluñcara. Josep Lluç n. Darna. Tofal Gall. Buban. Canters. Tonet Nap. Titu Peruy. Badó Fustó. Mariano Fatasia. Geroni Serrallós. casa Sila Parraira. casa Cevala. Curtada. Carreras. cas Ascó. Pera Narsia. Plaja. Gáp.

Carré de San Ramon.

Pera Pey. Francó Pinc. Tofal de Satorra. col Tacet. Vicens Lluçré. casa Guideto Alias. can Carrabias. Lluís Batlla. Bosc. Tia Roa. Jaume Roca. cal Caballé. casa Grasia Gisperta. Tressó de la Orta. can Juan Ambroa. Pera Coma

cala Ferrera. cas Cadet. can Trusa. cal Gobara. Capella de San Ramon.

Carré de sola as Castell.

cas Pusa. cal Arcu Baronió. casa Marieta Caotera. casa Sinto Antio. casa Mximo. cas Mati. can Josep Baronió. casa Malona Bazona. cas Padrina. Pera Xecu. cas Gorbat. Noy Nulascu. can Garit. Ramera.

Carré nou de al.

cas Nap. can Jauma Juanetas. cal Achavino. cas Lluís Jou. Ramon Rata. cas Camasa. cas Sastra Agustí. can Juan Grau. casa Rapurada Pichó. cas Sarabella. casa Susa Tó. can Veotura Gastapá. cas Roo. Asidu Coll. cas Nusst. can Micoló de na Teya. cas Savi Babil. can Pera Petu. Josep Xecu.

Carré nou d' daij.

cas Pustrie. cas Parot Roig. cas Bucio. cas Maria Battla. cas Carlino Comas. can Ramon Nap. can Jordi. can Pera Bey. Blasó. casa Masuda Rubana. cas Camas Agaa. casa Paurusa. cas Cuet. Sabató de San Feliu.

cas Gran Sastra. Sirés des Clós!

cas Palos. can Battla. cas Segu Comas. casa Senuada.

Carré d' Vera.

cas Gara. casa Maouda Aburrida. casa Calafata. cal Avi Niño. can Paurusa. casa Pera Tancó. Juan Llenas. cas /ogra. Purquet. Marraco. can Ballirí. Pera Pitchono. casa Manuela Truofa. cas Llop. can Juan Botas. cas Gran Poca. casa Pera des Coij. Barral. Jauma Anrri. cal Avi Aspadart. can Xica d' la Gran; casa Sila Batista. cas Deurgasias. can Teerriol. cas Got. can Tropas. can Xapa. casa Blascota. can Xicu Cateura. can Trocha. Marco. Pera Niño. Agustí Pey. Juan Antio. Quim Clafloa. casa Moca. can Badó Jalé. Pera Booa. Trocha. Casol. cal Racachá. can Pera Pau.

Carré d's Bous.

cas Pl. can Matias Sastra. cal Sovillano. can Ramon Gispert. Lluçré. Fermiuet. can Sermamano. Camós. Mariano d'n Pl. casa Batistina. can Llabra. Pormante. Pera Tofal. Taraula. Josep Farmi. Maripio. cas Curdó d' Lera. can Carreras d' Lora. Ruja. cas Asclupala. casa Trasio Portulas. Gloria. cas Juan Divino. cas Mucacu. Manout Carnisé. can Millé. cas Pit.

Carré d's Clós.

al Casioo. can Leru. Casdra d'n Sirés. Saló del Delmo. Cuiel. can Juan Ramonet. cas Xicu Malaret. canó a' sa Tupa. Pera Cama. cas Frsol. Carré d' San Antoni. cas Perus. Furton. cas jlaued. cas Mibana. cas Juan Carrisé. cas Nygra. casa Carria Terra. cas P... cas Klusa.

cas Pazalla. cal General. can Gell. Fermella. Techa. Pera Malaret. cal Sibra. can Mastres. Barraló. Giraboyas. Pera Rifa. Casas. casa Udala. Malena Sardano. Maria Micolano. can Caló. Pera Xiquet. Ramuocó. Nandó. Matias d' l' Esca. Pulada. cal Lavi Forgas. can Sió Rufa. Xuyá. Tia Niño. Vicens Cama. Poll Rós. Non Farricó. Marqués d' sa Viña.

Carré d' Seyada.

Relacturia. cas Matias Nen. Xanino. Pera Liare. L' Hospital. la Acharca. cas Mosca. Pera Curatada. Sagudó. cas Pustarot. cas Sióla. cas Bacidó. cas Anchoy. can Dam. cal Ducó. cas Pera Busquets. cas Ignasí. Jaroni Botas. Rivas. Ramon Nutari. Mariguillo. Patraoas. Cami d' Mare. cas Curdó d' sas Piray. cas Caluca. cas Patró Sultés. cas las Hermanas. can Rumogas. Parot d' sa Coma. Agustí Funey. Baleta. Gorl. Muoñta. Pau Maltazan.

San Molas.

cas Truta. Esó. Sarmadé. Balldaura. Aspigul. Rapa Curtus. Pau de San Molas. Furdino. Flasianno. Gorbuxaló. Xisquet Boso. Niscla. Marguell. cas Tinturu. Texidó. Carré d' sas Aleinas. cas Bichacu. cas Xania. casa Jumba. cas Curru Xamat. cas Rustoy. Mespoc. Brauo. Mosca. Pariyo. Pau Neras. cas Cuc. Juan Moaxó. casa Reino. cal Peina.

cas Jannero. Xicu Parot. Maña. Calunjí. Cilsano. cas Atostra. Putit Vergo. Simoo. Condo d' s. Ganxó.

Carré d' l' Creu.

cas Farré Mari. cas Balcasé. Culej de Noyas. cas Anosi. cas Notari. can Torren. cana Raparada. Farmcuta. cas Bufid. Regas. casa Pardini. casa Parotas. Vicens Salvi. Badó Jon. Narsis Leru. Darna de la Oreu. casa Sra. Janias. cas Calio. cal Rus de la Creu. can Parot Joz. casa Tataya. can Lleuas. casa Palladira. L' Ustal d' s Jitonas. Carré d' San Puig. cas Balaranda. cas Pera Pona. cas Razulé. can Josep Parraira. cal Ros Farricó. cana Aneta d' s Calza. can Sie Dite. cas Guittarré. can Boget. cal Avi Farré. cas Barrillé.

Carré d' l' Campu.

can Jauma Perus. Xico Parraira. Juan Boga. casa Bel Pons. cas Fermi Curalé. cas Noy Vossut. casa Toya Polltrosa. cas Maout eal. Mas Mató. Jarnot. can Pinnasu. can Pinnasa. can Xicoira. cana Carmeta Xapa. can Gasparo. cana Xeus. cana Maria Neta. cas Dama. can Juan Malaret. cas Patoix. cas Carrillo. can Miansó Jalé. cana Batona. can Pera Garbat.

Ansanche.

cas Baldiri Ayros. cal Samalés. can Josepet Pauls. can Baden Curalé. cas Noy Maco. Carré d' Sa Pera. cal Anricó. can Tia Caloja. cas Xuy. casa Viuda Mosca. can Xicu Matlla. casa Fray Vergo. cal Vey. can Ramon del Ustal. can Anabrona. casa Turrenju. Fabricien. Matlla.

Lavi Matll-la. cas Borá.

cas Montesa. cas Basó Prats. can Frigola. can Sagudó del Era. Carré d' Vall. cas Boquetta. cal Divino. can Bartumen Monjo. cas Galanet. can Barbisa. cas Patatá. can Gayart. can Jusot Grau. can Gracet. cas Noy Puig. can Ramuocó. cal Rey. cas Xiquet Roc. can Jusuet Gualta. casa Patita Torra. cas Astoc.

Carré d' Sa Gayalana.

cas Palagrl Prats. can Ramon Calonja. cas Luisiata. cas Tutoy. can Carleta Carnisé. can Pera Marpinc. can Mata Cristos. cas Salvi. Carré d' l' Cadma. cas Tomas d' l' Orta. cana Dolores Gota. can Josepd' na Clara. can Tacet Charisé. cas Paulí. can Simon Gran. can Jacoba. cal Papa Neras. Carré des Cdm Puig. cas Xrro. cas Xico Boga. Quim Carona. Pey. cas Carreté. can Fern de la Popa. cas Barganell. can Pera Papats. can Pet de la Monxó. casa Bocha Depa. cas Solté. can Martí Mucacu. Carré d' Sa Miquel. can Tará. can Muñ. can Pera Gracet. cas Visons de sa Teta. Carré d' Sa Teresa. cas Peto. can Mandana. can Rustoy. Baduret. Marins. Pera de Lobre. casa Xixiu. can Tia Garbat. can Jalé. Met Siervo.

Carré d' sa Coma.

Casa de la Vila. can Alins. cas Frua Pera. casa Rapardeta (Gualta. cas Cabilla. cas Joan d' Lampla. cas Vergés. can Xicu Ruixó. can Paloma. cas Sorda Alias. can Xicu Sirés. cas Pallá. can Jau Xalio. cana Sirés d' sas Cabras. Sala d' Ball. cas Guarda Bosc. cana Maria Matias. can Josep Grau.

cas Taxidó. can Guardsmai.

Carré d' Sa Rapurada. casa Coija Montasa. cas Paju. cas Mora Sirós. can Pera Calonja. can Mont Farré. can Girgola.

can Anota Cristina. cas Marot Pagés. can Pera Battlé. cana Munfarrers. casa Taraseta Pacla. cana Permetla Rcbra. cana Carmeta Fosterá. can Pan de la Graz. can Vila. cas Farré. can Xerrativa. can Graceta. cas Quillo. cal Cató. cau Matias malcazat. cas Josep Madama. can Cuné de sa Riera. cas Bol. cas Tarro.

cas Raballí. la Aiga Ardent. La Fabrica nova. Masos. mas dou Girport. Sta. Rapurada. Mas Mató.

can Carmé. mas Jen Prats. Bot den Farré. mas Jan Pinc. mas den Jon. den Llor. den Bou. Marques des Paig. mas Rustoy. cas Matlla.

Acquiosa. Pajas d' recera. Ayga blaba. Farcolls. Port d' sa Toca. Port d' Riera. Titul d' Castella. Prinsip d' a Castoil. Virrey d' a Puig d' Sa. Ric.

Dud d' a Cap d' Bagú. Marques d' sa punta. Asplunda. Conda d' rec sas Gra. yao. Varó d' a Poets. Inisicads. Pera Darna. Pera Ros. Part Beranon. Secretari. Lluís Baduret. Ayrual. Florensio Bruuu.

OBSERVASIO NAUTICA.

La presenta obra feta per alguns patriotas en el gran Oceano Atlantic á la altura d' 32 1/2 graus 6 mi nuts d' Latitud 41 graus de Lunxiud al Meridianu d' s Caray Baruat, rumbo directa, Horizonte un poc carragat al S. S. E. nuyuls sendenes corra al O. al vent E. 1/2 al S. E. sol an Virgu. Al dia divuit d' Nuvcmbre del añ mil vuit sens buitanta. Sagua 22 d' Desembre d' 1880.—CUBA.

Relació de motius de la gent de Begur elaborada pels emigrants begurencs. (Lamentablement la qualitat de la còpia és molt deficient).